

VIENYBĖ

1886 DEIMANTINIAI METAI 1961

75 M. 38 N.

192 Highland Boulevard
Brooklyn 7, N. Y.

1961 M. SPALIO (OCTOBER) 6 D.

Telefonas:
APplegate 7-7257

KAINA 15 C.

V. Bacevičiaus nuotrauka

Rugsėjo 28 d. The Halle Bros. Co. Clevelande surengė savo patalpose "Leave Your Tears in Moscow" autoriumi A. Nasvyčiui ir tos knygos herojai B. Armonienei pagerbimo vakarienę. Po to buvo knygos pasirašinėjimas. Iš k. į d.: B. Armonienė, knygyno vedėja, A. Nasvytis, Danutė Armonaitė, J. Armonas ir sūnus J. Armonas.

Prastas derlius Kinijoje

Derlius komunistinėje Kinijoje šiemet buvęs "tik truputį geresnis", negu pernai metais. Todėl, besirūpindama bent iš dalies pasotinti 650 milijonų gyventojų, Kinijos vyriausybė vėl derasi dėl kviečių pirkimo Kanadoje ir Australijoje. Taip pat deramasi Prancūzijoje, Argentinoje, Vakarų Vokietijoje, Burmoje, Kambodijoje ir kitose valstybėse.

Pažymėtina, ryšium su neseniai įvykusia komunistinės Kinijos 12 metų sukaktimi, Pekino spaudoje pasirodė straipsniai, kuriuose raginama Kinija "daugiau pasinaudoti Sovietų Sąjungos ir kitų brolišių kraštų patirtimi." Mat, Chruščiovas seniai įrodinėja, kad kinų pastangos pa-

greitinti pramonės vystymą yra klaidingos. Iš kitos pusės, komunistinė Kinija yra išpaireigojusi per ateinančius penkeris metus Sovietų Sąjungai gražinti apie 300 milijonų dolerių paskolą. Taigi, iš Sovietų Sąjungos kinai nesitiki pagalbos.

Iš Londono pranešama, kad komunistinė Kinija, norėdama gauti grūdų iš užsienio, yra pasiruošusi paleisti į apyvartą savo aukso rezervus. Beje, Washingtone kalbama, kad Jungtinės Valstybės yra linkusios padaryti "geros valios žestą" — pasiūsti komunistinei Kinijai kviečių. Žinoma, tik tuo atveju, jeigu Pekinas kreiptųsi. Bet Kinijos komunistų išdidumas neleidžia jiems to daryti.

Pasaulyje

— Nacionalistinės Kinijos užsienio reikalų ministeris Chen Chang-huan pareiškė, kad jeigu komunistinė Kinija būtų priimta į Jungtines Tautas, tai jos susilauktų Tautų Sąjungos likimo.

— Dėl dviejų mėginusių pabėgti į Vakarų pusę vokiečių įvyko susišaudymas tarp rytų ir vakarų Berlyno policijos sargybinių. Vienas iš bėglių buvo nušautas, o kitas suimtas.

— Jungtinės Valstybės pasistūlė tarpininkauti Pakistano ir Afganistano pasienio ginčui išspręsti.

— Prezidentas de Gaulle paskyrė brig. gen. Ahmed Rifa, vienintelį musulmonų generolą Prancūzijos armijoje, vyriausiu pėstininkų kariuomenės vadu Alžyre.

— V. K. Krishna Menon, Indijos gynybos ministeris, Jungtinių Tautų Asamblėjai pareiškė, kad Sovietų Sąjungos ir JAV branduoliniui bandymai — "smūgis taikai."

— Ilewellyn E. Thompson, Jr., JAV ambasadorius Maskvoje, šį šeštadienį atskrenda į Washingtoną pasitarimams su prezidentu Kennedy, valstybės sekretorium Rusk ir kitais pareigūnais. Pasitarimų tikslas — išsiaiškinti, "kaip roli galima eiti derybose su sovietais."

Dabar

Marylando valstybė, kuri nuo pat savo įsikūrimo buvo žinoma kaip persekiojamą dėl savo įsitikino žmonių prieglauda, jau šeštas iš eilės kartas, netiesioginiai, daro gėdą visai Amerikai.

Paskutinis incidentas, dėl kurio valstybės departamentas Washingtone vėl turėjo nemalonumų, įvyko su Nigerijos diplomatu Aliju Y. Bida. Pakeliui į New Yorką, diplomatas su šeima užėjo į restoraną papietauti. Deja, savininkas atsisakė patarnauti, nes Nigerijos diplomato veido spalva buvo truputį tamsesnė, negu Marylando gubernatoriaus...

Blogiausia, kad paskui to restorano savininkas leidosi į labai klaidų pasiteisinimą. Girdi, —

"Jeigu mes duosime valgyti negrams, tai mes patys neturėsime ką valgyti, nes mūsų nuolatiniai klientai neatsis pas mus valgyti..."

Žodžiu, nem-nem-nem.

Vadinasi, Marylande yra ir daugiau tokių baltaveidžių, kurių siela betgi tamsesnė ir už tamsiausio negro odą.

Marylande, kaip ir visoje Amerikoje, veikia gyvulių globos draugija, kurios tikslas žiūrėti, kad žmogus neskriaustų gyvulio. Bet štai, dar prieš šį incidentą, kuris, kaip

Juozas Tysliava

minėjau, yra šeštas iš eilės Marylande, kitos Afrikos valstybės diplomato vaikas užbėga į pakelės restoraną ir paprašo vandens atsigerti. Ir kas atsitinka? Restorano savininkas atsisako ištroškusiajam vaikui paduoti vandens stiklinę dėl to, kad jo tėvas negras...

Taip save reprezentuoja karalienės Henrietos Marijos vardo valstybės piliečiai šiais 1961 metais. Taip elgiamasi toje valstybėje, kur 1814 metais Francis Scott Key, žiūrėdamas į tebeplevėsuojančią Amerikos vėliavą, sukūrė Star-Spangled Banner...

Jeigu tau reikalingas bebarzdžių žmonių dėmesys, tai tu jiems pasirodyk su barzda...

Panašiai pasielgė ir Mūsų Vytis, praeitą vasarą savo žurnalo viršelį papuošęs jauno dailininko Viktoro Vytauto Vizbaros piešiniu. Kadangi tame piešinyje buvo pavaizduotas žmogus su barzda, tai žmogus be barzdos, toks Jonas Vildzius Dirvoje, tuojau sumurmėjo: "Žiaurus stačiatikių dvasiškis, greičiausia rusas."

Nukelta į 4 psl.

Lietuviai Kalifornijoje

Vladas Bakunas

Lietuviški debesėliai veiklos horizontuose...

Su pilkšvais, miglotais rudenio paryčiais Pacifiko krantuose, jau pradeda rodytis ir lietuviškų debesėlių Los Angeles kolonijos veiklos horizontuose. Iš nuošalio stebintieji spėlioja, kad neužilgo, vėliausiai gruodžio mėnesį, čia užvirs keleriopai grupinė kova ir tai — daugelyje frontų.

Šiomis dienomis čia paskelbtas buvusio viceprezidento R. Nixono sutikimas būti kandidatu sekančiuose Kalifornijos gubernatoriaus rinkimuose, lyg karo šauklio trimas, pažadino visą lietuvių respublikonų tvirtovę, su L. Valiuku jos kuore. Kad jie tai politinei kovai "galanda kirvius" — tai aišku. Dar neišku tik kiek tie grynai amerikiniai reikalai atsilieps lietuviškuose tarpusavio santykiuose. Spėliojama, kad ir šia proga lietuvių respublikonai nesivaržysią jokiomis priemonėmis savo agitacijoje už Nixoną, kaip jie kad darė prezidentiniuose rinkimuose... kuriuos Nixonas pralaimėjo; Beje, čia yra lietuvių suorganizuotas ir demokratų klubas, bet apie jo veiklą nesigirdi nieko ir kai kas mano, kad to klubo toks pasyvumas kaip tik padeda respublikonams. Kaip jau ten bebūtų toliau ir vėliau — gubernatoriaus rinkimai aštriai palies ir lietuviškuosius politinius frontus.

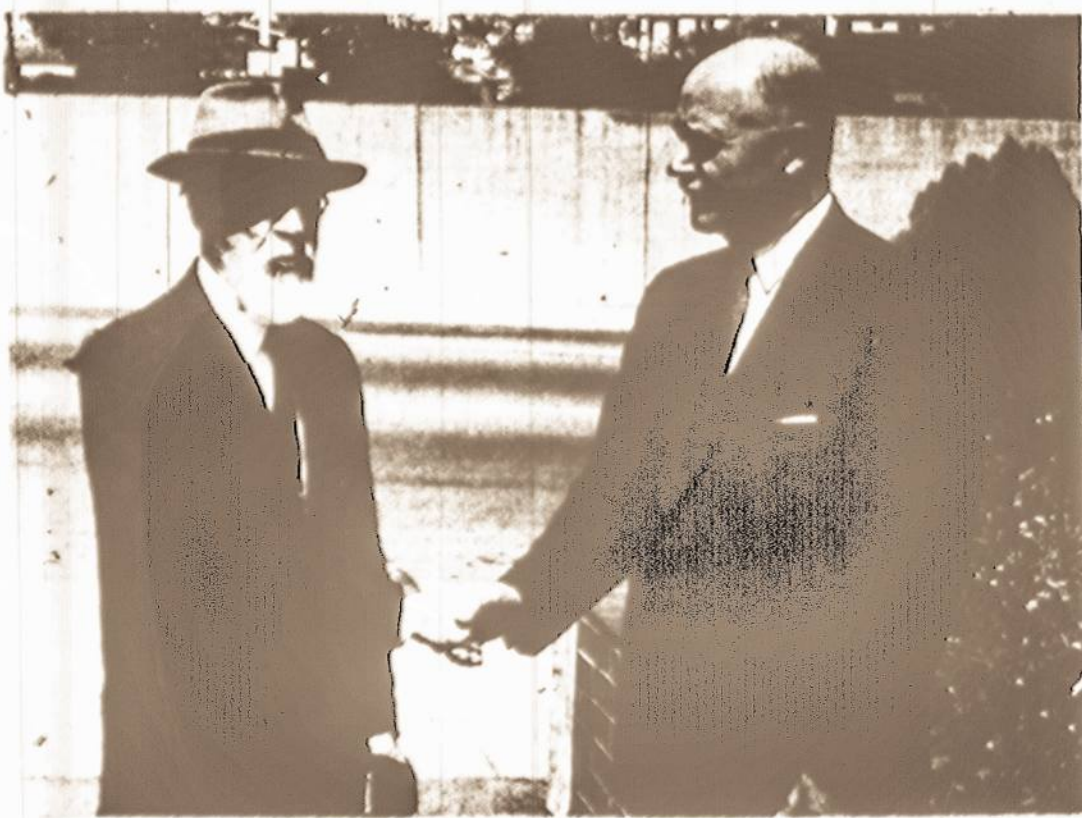
Jau grynai lietuvišką debesėlį, neseniai čia pakėlė naujasis Tautinės S-gos skyriaus pirmininkas inž. A. Mažeika, savo "deklaracijoje" skaitytoje per radiją. Kai šiaip jau čia, dar galima sakyti, "naujokui" ir asmeniškai besistengiančiam į viską žvelgti ne vien pro partinius akinius, bet plačia lietuviška prasme, jo "deklaracijai" nebūtų galima nieko prikišti, tai vis tiek kai kuriuose sluogsnuose spėliojama, kad jo užuominos (kaip pav. "susirūpinimas" ateitininkais, kvietimas skaityti į Tautinius Namus, kai šie jau turi būklus Lietuvių Namuose, net kelių minėjimų) kurių įvardintas tik Prezidento A. Smetonos (rengimas, "pagyvinimas" kolonijos lietuviškos kultūrinės veiklos ir t.t.) — esą nerodo žymių įartesnį tos grupės sutartiną bendradarbiavimą su kitomis organizacijoms, ko trūko jau visa eilė pastarųjų metų. Gal spėliojimai dar perankstyvi ir gali būti netikslūs. Bus geriausia, pagyvensime — pamatysime (mano nuomone ilgainiui to laukti nereikės) ir tik tada bus verta plačiau pakalbėti, jei naujajam pirmininkui nepavyktų jo grupę pakreipti visuotinio bendradarbiavimo kryptimi.

Neseniai įvykęs nesusipratimas lietuviškų parengimų

programoje, kai Lietuvių Piliiečių Klubas rengė savo pikniką tą pačią dieną, kai Bendruomenė rengė Kalifornijos Lietuvių Dieną, kai kieno laikomas visai atsitiktiniu įvadu į netrukus beprasidėsiančią netvarką lietuviškų parengimų kalendoriuje. Seniau visos draugijos, išskyrus komunistus, savo parengimus iš anksto registruodavo pas ALTos valdybos narę M. Aftukiene. Ji, priimdama pranešimą, pareikšdavo, kad norima diena jau užimta ir antro parengimo tai dienai net neregistruodavo. Taip ilgus metus buvo išvengta dvigubų parengimų tą pačią dieną. M. Aftukienei persikėlus gyventi į Yucaipą, ta registracija vedama kito ALTos valdybos nario — A. Skiriaus arba Lietuvių Namų administratoriaus J. Andriaus. Teko girdėti nusiskundimų, kad čia esą užregistruojama visa kas pranešama ir esą buvę atsitikimų, kad kelių organizacijų parengimai sutapę ne tik viena diena, bet ir vienoje vietoje. Buvę nemalonumų ne tik rengėjams, bet ir registruotojams... Šitie neapsižiūrėjimai, kurie jau seniai sutvarkyti, esą būsią panaudoti kaip pretekstas "perminti" registraciją į kitas rankas ir visiškai nesiskaityti su tais, kurie ten registruotis nepanorės. Kuriose sluogsnuose apie tokį "perėmimą" kuždama — atspėti neturėtų būti labai sunku...

Kelerių lietuviškų namų ("Lietuvių Namų" — Bendruomenės pradinį žygių išdavoję įsteigtą ir "Tautinių Namų" — tautininkų įgytą) tokioje mažoje kolonijoje atsiradimas — neabejotinai reikia laikyti neigiamu reiškiniumi lietuviškame gyvenime. Nereikia dar pamiršti ir to, kad savo laiku virš lietuviškosios parapijos sukeltas dulkių debesėlis, nors ir jau labai sunykęs, bet vis dar nepranykęs.

Atrodo, kad per pastarąjį dešimtmetį po lietuviškosios parapijos stogu apvienyta lietuviškoji kolonija — jos veikla — dabar jau atsiradus keliems "centrams", pasirengusi sparčiais žingsniais jungtis, bet skirstytis.

L. Briedžio nuotrauka

Los Angeles, Calif., prie šv. Kazimiero bažnyčios prof. M. Biržiška sveikina generolą J. Černių pirmą kartą atvykusi į Kaliforniją.

L. Kančiausko nuotrauka

Rugsėjo 24 d. Los Angeles įvyko metinis Lietuvių Dienų žurnalo metinis piknikas, kuriame dalyvavo gausus būrys skaitytojų, rėmėjų ir bendradarbių. Nuotraukoje: keturi L. D. redaktoriai. Iš k. į d.: vyr. redaktorius B. Brazdžionis, anglų kalbos red. M. Starkus, anglų kalbos red. D. Polikaitienė ir lietuvių kalbos red. J. Tininis.

KULTURINĖ LIETUVIŠKOS EMIGRACIJOS REIKŠMĖ

Vos pernai įsisteigęs ir labai gerai užsirekomendavęs Los Angeles Lietuvių Kultūros Klubas 1961/62 metų veiklos sezoną atidarė Lietuvių Namuose rugsėjo 30 d. diskusijomis apie kultūrinę lietuviškos emigracijos reikšmę. Tai temai lukštentai buvo sudaryta "panel" iš Dalios Karaliūtės, dr. P. Pamataičio, dr. Avižienio, Alg. Raulinaičio ir J. Tininio. Moderatorius — klubo pirmininkas J. Gliuda. Be minėtų diskusijose dar dalyvavo J. Kojelis, A. Skirius, L. Valiukas ir kt.

Dienotvarkėje buvo numatyta naujos valdybos rinkimai, bet iš publikos pasiūlius perrinkti tą pačią valdybą — tam gausiu plovimu buvo pritarta, nežiūrint kad valdyba buvo pareiškusi atsistatydinusia. Kitas pasiūlymas buvo, kad valdybos rinkimas atidėti vieneriems metams. Ir tam pasiūlymui buvo karštai pritarta kaip ir paskutiniam, kad buvęs pirmininkas J. Gliuda vadovautų klubui pasikviečiant talkon sau du padėjėju. Taip konkrečiai valdybos klausimas ir nebuvo sutvarkytas — jį, be abejojimo, apspręs senoji valdyba artimiausiam savo posėdyje. Tiesą pasakius, ten nėra ko ir kalbėti apie valdybą ar jos pareigas — visus klubo reikalus labai išmintingai ir su pasisekimu iki šiol tvarkė vienas J. Gliuda, tik kai kuriais atvejais talkinamas kitų valdybos narių, kurių tarpe buvo: Dalia Karaliūtė, Barmienė, R. Bureika ir arch. Arbus.

SVEIKINIMAI IŠ TOKJO

Vienybietis Algirdas Glažė tarnybos reikalais išvykęs į Aziją, Afriką ir Europą — pirmuosius sveikinimus siunčia iš Tokjo, apie kurį atsiliepia kaip nepaprastai modernų miestą. Toliau jis rašo: "... didžiausias miestas pasauly. Gavęs prikimštos automobilų ir žmonių. Žmonės nepaprastai mandagūs ir visur stengiasi padėti. Daug turistų — daugiausia amerikiečių. Karo bauginimas turistų skaičiaus, atrodo, nesumažino. Kainos aukštos. Maistas ir alus tip top..." Šiuo metu Algirdas Glažė jau pasiekė Hong Kongą, iš kur žadėjo taip pat parašyti.

LIETUVIŲ SKAUTŲ PIKNIKAS

Los Angeles lietuviai skautai spalio 1 d. miesto parke surengė pikniką, kuris praėjo su gražiu pasisekimu; sutraukė daug publikos, kurios tarpe matėsi nemažai jaunimo. Pikniką, tikrumoje, surengė ne patys skautai, bet skautų tėvų komitetas, kurių yra du; skautų tėvų — inž. A. Mažeika (pirmininkas), Karalius, Radventienė, Narbutienė ir Kiršonis, Skaučių — V. Kazlauskas (pirmininkas), Dovidaitienė, Gustas, Mikuckienė ir Stančikas.

Rašytojas Antanas Gustaitis, gyvenantis Bostone, įsijungė į Antano Škėmos Raštų Išleidimo Fondo laikinąją organizacinę komisiją.

V. Bacevičiaus nuotrauka

J. Stempužis, lietuvių radijo valandėlės vedėjas Clevelande, Ohio, kalbasi su prof. J. Eretu, atvykusi iš Šveicarijos.

Balfo vajuos pabaiga

Vietinio BALFO skyriaus piniginio vajuos užbaigai spalio 21 d. lietuvių šv. Kazimiero parapijos salėje rengiamas koncertas su plačia ir įdomia programa, kurioje dalyvaus: violončelistas V. Dapšys, pianistė A. Dotts, rašytojas J. Gliuda, muz. Br. Budriūno vadovaujamas ansambelis, kurį sudaro P. Baltakis, J. Čekanauskienė, R. Dabšys, V. Dičiūtė, A. Narkevičiūtė, B. Reivydaitė, E. Skistimas, Ž. Stroputė, V. Variakojis ir E. Vilimienė.

Pasiteiravus apie vajuos eigą ir rezultatus, skyriaus pirmininkas V. Pažiūra nusiskundė, kad vaju sunkina ta aplinkybė, kad aukų lapai kai kur labai ilgai užlaikomi, o esą net atsitikimų, kai visai nebuvę grąžinti. Vadinasi, paslauga lūty padaryta jau net ir tokiu atveju, jei aukų lapai — negalinčių ar nenorinčių aukoti — būtų grąžinami nors ir be jokių įrašų, bet galimai greičiau.

Tarnauja daugiau, kaip šimtą metų

PASKUTINIŲ NUTARIMU ISMOKAMI DIVIDENDAI **3 3/4%** I. METUS

Dividendai apskaičiuojami metų ketvirčiais dviems metams ar daugiau (3 1/2 % reguliaraus plus 1/4 % specialaus).

3 1/2% per metus *Reguliarus metų ketvirčio dividendas*

Nuo DEPOZITO-DIENOS Apskaičiuojama METŲ KETVIRČIAIS

Užėkite, rašykite ar telefonuokite bet kuriam mūsų skyriui

THE KINGS COUNTY SAVINGS BANK
A MUTUAL BANK
"...kur jūsų pinigai tarnauja tik JUMS!"
BROOKLYN, NEW YORK

Eastern Parkway Office: 539 Eastern Parkway at Nostrand Ave. Nuo pirm. iki penktadienio 9 v. r. - 3 v. p. p. Pirm. vak. nuo 5 - 8 v. v. PResident 3-7000

Broadway Office: 135 Broadway at Bedford Avenue Nuo antrad. iki penkt. 9 v. r. - 3 v. p. p. Pirm. nuo 9 v. r. - 7 v. v. STagg 2-6676

Member Federal Deposit Insurance Corporation

Lietuviškoje Chicagoje

A. Ambroze, senos kartos veikėjas išvyko į Bostoną spaudos ir visuomenės reikalais.

J. Stanaitis, teisininkas, eisimo nelaimėje sužeistas ir paguldytas Little Co. of Mary ligoninėje.

V. Kojelienė, solistė, spalio pradžioje išvyko į W. Virginia koncertuoti.

P. Dargis, prezidentas, atvyksta dalyvauti spalio 14 d. ruošiamoje jubiliejinėje vakarienėje.

Prel. Krupavičiaus stambų veikalą leidžia Lietuviškos Knygos Klubas. Knyga turės apie 700 puslapių.

V. Bernatavičienė rugsėjo 29 atvyko iš Vilniaus ir apsigyveno pas dukterį Daugvilienę Chicagoje.

Sol. Motekaitienė rugsėjo 24 šv. Antano bažnyčioje A. Kleivaitės ir V. A. Dirčio jungtinių metu pagiedojo keletą giesmių. Vargonavo muz. A. Skridulis.

P. Šleinytis, teisininkas, sunkiai serga. Pageldautina, kad artimieji jį aplankytų.

Inž. P. Burneika, čekagietis, kaip Chryslerio firmos įgaliotinis apsigyveno Argentinoje.

Inž. J. Sadūnas, neseniai persikėlęs iš Chicago į Seattle, Wash., dirba Boeing lėktuvų imonėje.

D. Stankaitytė, S. Baras ir Vaznelis spalio 10 d. koncertuoja Bostone.

A. ir V. Šoliūnai atidarė didelę moterų ir vaikų drabužių krautuvę.

B. Klumbytė su R. O'Grady rugsėjo 23 d. susituokė šv. Kryžiaus bažnyčioje.

Dr. P. Viskanta yra pakviestas lektorium į Illinois Institute of Technology vakarinėje mokykloje.

N. Kazlauskaitė ir L. Kalvaitis susituokė šv. Antano bažnyčioje rugsėjo 16 d.

B. Pirgailienė iš New Yorko buvo atvykusi aplankyti savo draugų.

Dr. K. Valdis savo istaigą perkėlė į naują vietą: 2815 W. 71st St.

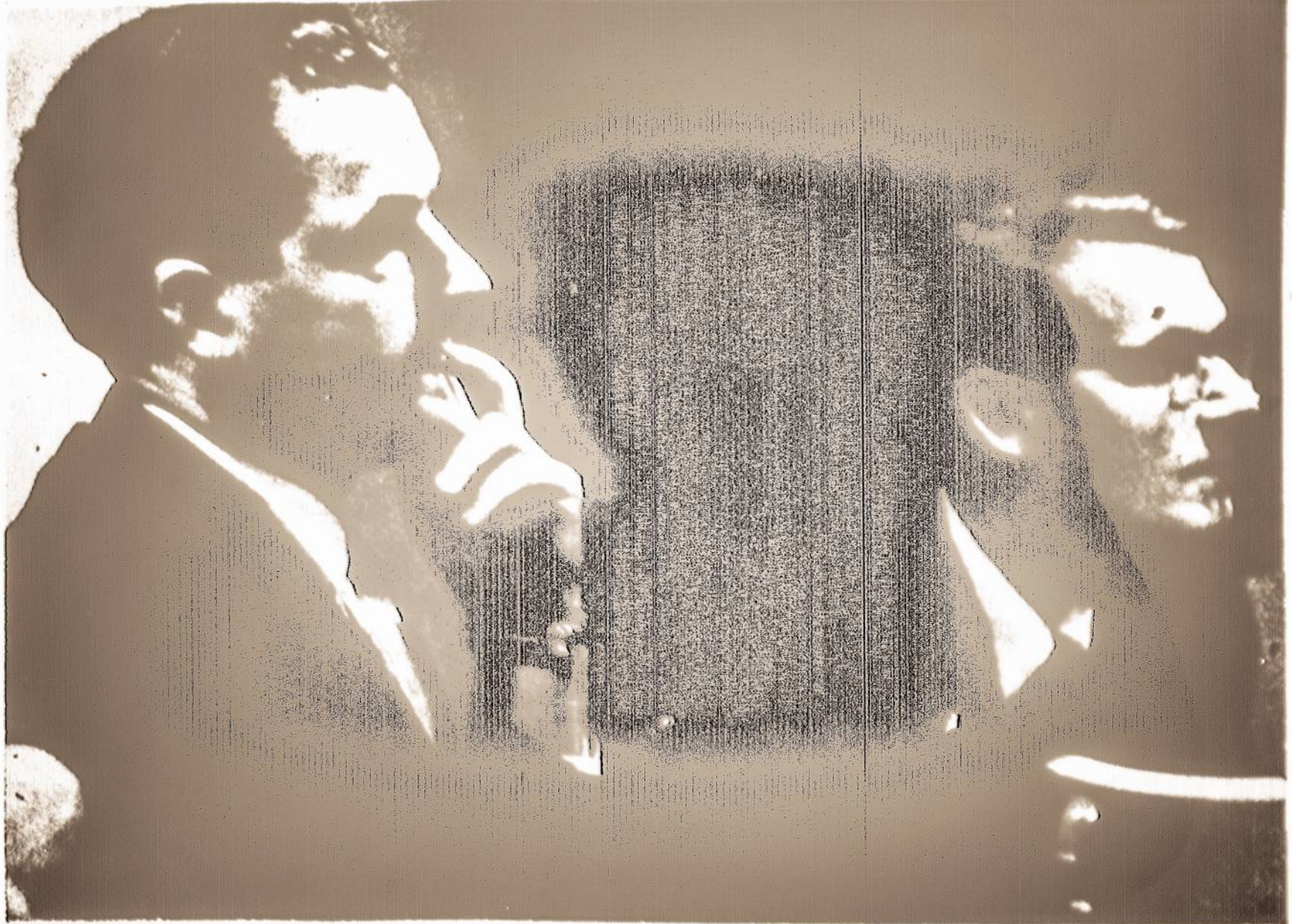
VILNIAUS DIENA BUS SPALIO 15

Prieš mėnesį laiko buvo paskelbta, kad Vilniaus Krašto Lietuvių Sąjungos Chicago skyrius ruošia Vilniaus Dieną rugsėjo 8. Tačiau, aplinkybėmis susidėjus, šventė tapo nukelta į spalio 15.

Vilniaus Diena bus pradėta 10 val. ryte Jėzuitų bažnyčioje. Po pamaldų dėjimas vainiko prie paminklo ir iškilmingas posėdis Jaunimo Centro salėje.

Lietuvių žurnalistų suvažiavimas

Visos Amerikos Lietuvių žurnalistų suvažiavimas ir Centro valdybos rinkimai yra planuojami dar prieš Kalėdas Chicagoje. Numatoma priimti istatus, pagal kuriuos steigiami lietuvių žurnalistų skyriai, kurie ir renka centro valdybą. Dabar taip nėra. Numatoma dvi paskaitos: viena iš Detroit, kita iš Clevelando. Chicago lietuviai žurnalistai referuoti istatų ir organizacijos klausimus. Reikallas dar nėra galutinai išspręstas. Eina skubūs pasitarimai. Po suvažiavimo būtų žurnalistinių nuotakių ir tenų ballus Chicagoje. Bus iš anksto kviečiami lietuviai žurnalistai iš visų JAV.

V. Mazelio nuotrauka

Dr. V. Razira (kairėje) ir Vienybės bendradarbis Donatas Bielskus. Iš Chicago rašoma, kad Donatas Bielskus, Chicago LB apygardos narys, dėl savo straipsnio tilpusio Vienybėje rugsėjo 8 d. apie slaptą dainų šventės komitetą, sukėlė dideli apygardos valdybos susirūpinimą. Sakoma, kad dėl to įvykę net keli posėdžiai. Inž. Bielskus buvo prašytas (sako, net labai griežtai) atšaukti viską ką parašė, ir ten paliečius asmenis atsiprašyti. Donatas Bielskus savo tvirtinimų neatšaukė ir nieko neatsiprašė. Taigi...

Antanaitis pasakė, kodėl jis labai nori, kad būtų isteigta dar ketvirta lietuvių žurnalistų organizacija Chicagoje (Dabar yra trys: Draugo bendradarbių klubas, toks pat Naujienų klubas ir Lietuvių žurnalistų Sąjungos Chicago skyrius). Antanaitis sako, kad jis apie tai jau galvojęs tris metus. Jis mielai leido savo mintis paskelbti. Antapaitis skirsto visus lietuvius žurnalistus į tris grupes: Pirmoji ir pati žemiausioji grupė susideda iš tų žmonių, kurie iš žurnalizmo negyvena, neturi tinkamo pasiruošimo, bet rašo į laikraščius be jokio atlyginimo. Pragyvena iš fizinio darbo. Jų tarpe atsiranda ir ga-

bių. Bet daugiausia tai "mak-lakai". Šita grupė Antanaičiui visai neįdomi ir jis čia nedalyvaus. Bet pripažįsta, kad ta grupė turi didelį vaidmenį. Gera ar bloga - kitas klausimas.

Antroji grupė, sako Antanaitis, jam taip pat visai neįdomi. Tai grupei Antanaitis priskiria visus redaktorius ir redakcijų tarnautojus, kurie iš žurnalizmo gyvena. Redaktoriaus vietos gavimas - sako Antanaitis - dažnai priklauso nuo daugelio aplinkybių, kurios nieko bendro neturi su to asmens žurnalistinėmis kvalifikacijomis.

Antanaitis nori tokio lietuvių žurnalistų klubo, kurio nariai būtų aukštai kvalifikuoti, kurie nuolat (ir ne atsitiktinai) seką pasaulio įvykius ir juos studijuoja, o svarbiausia, dėl jų reaguoja. Kaip reaguoja - kitas klausimas. Tie žurnalistai nėra pasidavę jokiam laikraščiu.

Jiems nerūpi nei pobūviai nei gegužinės. Jiems nėra nei pirmininkų nei prezidentų. Kiekvienas yra toks pirmininkas ar prezidentas kiek jo smegenys pasireiškia. Dėl Lietuvių žurnalistų Sąjungos Chicago skyriaus, tai Antanaitis mano, kad "taip ir reikia". Šitose sąlygose kitaip ir būti negali. Jis - Antanaitis - čia visai nesulitertuos.

- Bet tai juk būtų lietuvišku "superžurnalistų" organizacija - pastebėjau Antanaičiui, baigus jam dešimties minučių "privacia" paskaitėlę.

- Vadink kaip nori - man svarbu žurnalistų vardas ir jo niekada neužtemdyta aureolė - šyp-telėjo Antanaitis. Užklaustas, Antanaitis pasisakė, kad jo pažūros daugiausia sutampa su liaudininkais. Jis yra baigęs DePaul ar Loyola universiteta (užmiršau kurį) Chicagoje.

Pranas Klukas

Lietuvių Prekybos Rūmų veikla

Praeitą penktadienį Dariaus Girėno patalpose įvyko Lietuvių Prekybos Rūmų direktorių posėdis. Direktorių posėdžiai paprastai būna kas mėnuo, tačiau draugijos narių mėnesiniai susirinkimai nu- rautiami vasaros atostogų metu. LPR pir. dr. Joseph B. Jerome pranešė, kad vėl narių susirinkimas įvyks spalio 11 d. Night of Columbus patalpose (2310 W. 69th St.)

Susirinkimui programa sudaryta tokia; nuo 8:15 iki 8:45 val. vakare bus rodomas filmas, po to seks draugijos reikalų svarstymas ir dr. Francis Loler paskaita apie vėžio ligą. Po paskaitos vakarienė. W. J. Kareivai ir A. J. Valonui yra pavesta prižiūrėti, kad valgių ir gėrimų atsilankiusiems būtų užtektinai.

Siemet sukanka 36 metai, kai dr. Petras Daužvardis eina Lietuvos konsulo pareigas Amerikoje. LPR direktoriai nutarė ir kreipėsi į sekretorių dr. K. Drangelį, kad jis šio jubiliejaus proga LPR vardu parašytų sveikinimo laišką generaliniam konsului dr. Petruil Daužvardžiui.

1937 m. dr. Petras Daužvardis atvyko į Chicago ir perėmė mirusiojo konsulo Jono Bagdono pareigas, kurias ir

iki šiol tebetna. Vadinas, sekančiąs metais įvyks jo konsulo tarnybos Chicagoje 25 metų sukaktis. Direktorių posėdyje kalbamos sukakties klausimas buvo iškeltas, bet, dėl tam tikrų priežasčių, šis klausimas atidėtas svarstyti kitame direktorių posėdyje.

Direktorių tarybai sek. dr. K. Drangelis pateikė duomenis apie įvykusį LPR 28-ą metinį banketą ir golfo dieną. Abu renginiai buvo sėkmingi ir LPR davė gerą pelną. Tai paseka gerai atlikto darbo, už kurį padėkos žodį užsitaravo rengimo komisijos pirmininkas Felix A. Raudonis, Julius Kuzas, W. J. Kareiva, Theodora Kuzienė ir kiti.

Išklausius išd. A. J. Valonio pranešimą apie izdo stovį ir priėmus kitų direktorių pateiktus sumanymus Lietuvių Prekybos Rūmų pir. dr. Joseph Jerome posėdį baigė.

FRANK BULAW

Vienybės skaitytojai, kurių prenumerata baigėsi, maloniai prašomi nedelsti atsilyginti už laikraštį. Prenumeratos terminas pažymėtas greta vardo ir adreso.

DĖMESIO VISIEMS!

Daktarai ištyrė gerą veikimą, pataria visiems galvos odos ir plaukų priežiūrai naudoti vaistus JIB. Formula 125849 išgydoma 100% pleiskanos, plaukų slinkimas, niežėjimas, šašai ir atgaunama jaunystės plaukų spalva.

Patyrę vaistų gerumą, patarkite giminiams, kaimynams ir pažįstamiems. JIB preparatas yra įrašytas vaistų kataloge: "Red Book". May, 1961, pusl. 38. Vartotojai JIB preparatą gali gauti visose vaistinėse užsakydami, arba užsakant tiesiai siunčiamame C.O.D. USA. Drug Store, 2458 W. 69th St., Chicago 29, Ill.

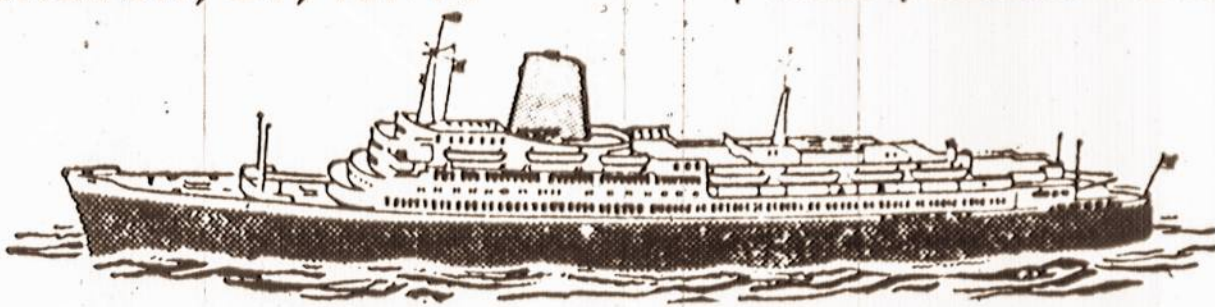
Joseph Andrusis TRAVEL BUREAU

87-09 Jamaica Avenue Woodhaven, 21, N. Y.

Telefonas VI 7-4477

BILIETAI PARDUODAMI visomis susisiekimo priemonėmis į visas pasaulio vietas

PERKANT - PARDUODANT NAMUS AR ISNUOMOJANT BUTUS, APDRAUDOS, federalinių ir valstybių (Income Tax) užpildymu, pirkimui piniginių perlaidų (Money Orders) ir įvairiausių kitais reikalais, kreipkitės

HAVEN REALTY & INSURANCE

87-09 JAMAICA AVENUE WOODHAVEN 21, N. Y. TEL. VIRGINIA 7-4477
Kasdien nuo 9 val. r. iki 9 v. v. Sekm. nuo 1 v. p. iki 5 v. v.

VIENYBĖ

1886 DEIMANTINIAI METAI 1961

192 Highland Boulevard, Brooklyn 7, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7257

Dabar

Atkelta iš 1 psl.

"O gal tai reiškia kokią nors paslėptą bendradarbiavimo mintį su okupantais?" — ilgai galvojęs Vildžius paklausė.

Iš tikrųjų, tik labai ilgai galvojant, galima sukurti tokį absurdą: stačiatikių dvasiškis ir... bendradarbiavimas su okupantais, kurie, kaip žinoma, baigia marinti paskutinius popus...

Atsakydamas tam, matyt, jokios vaizduotės neturintiam žmogui be barzdos, Mūsų Vytis, iš savo pusės, paklausė:

"... Ar piešinys, primenantis liuteronų dvasiškiją, jau turėtų implikuoti nacių okupaciją?"

Atsiminus tą istorinį faktą, kad dar prieš Jogailos išėjimą į užkurius, į Krokuvą, lietuviai buvo pradėję tapti stačiatikiams, nebūtinai reikėtų manyti, kad vien tik stačiatikių dvasiškiai yra žiaurūs, o katalikų kunigai — angelai su sparniukais. Juk ir kanauninkas Prapuolenis, savo veikale "Lenkų apaštalavimas Lietuvoje", įrodė, kad mūsų tauta daugiau nukentėjo nuo katalikų, negu nuo stačiatikių arba liuteronų, kurie kryžiuočių laikais taip pat buvo katalikai.

Šia proga verta pastebėti, kad aplink Mūsų Vytį yra susispietęs gan įdomus savo kūrybinėmis pastangomis jaunimo būrelis. Žurnalą redaguoja A. V. Duzila, o su juo artimai bendradarbiauja Vyt. Černius, Lidā Čėsnaitė, Rūta Kviklytė, Ad. Mickevičius, A. Avižienis, D. Bulgaraukaitė, R. Kezys, D. Koklytė, L. Petrauskaitė, T. Remeikis, M. Leknickaitė, A. Saulaitis, Jr., N. Stasiškis, I. Užgiriėnė ir R. Vėžys. Sėkmės jiems!

Sirija gana greit apsidirbo su Nasseriu, prieš ketletą metų įsipiršusiu jai su Jungtinės Arabų Respublikos kraičiu.

Pašaliniam stebėtoju dar ir dabar neaišku, kodėl ši 4,000 metų senumo tauta dėjos su Egiptu, su kuriuo ji neturi net bendrų sienų.

Kaip ten bebūtų, bet Sirijos sukilimas ir grįžimas atgal prie nepriklausomybės, kuri anąmet Damaske buvo numesta kaip suplyšusi pirštinė, paliko nemažą gužą Nasserio kaktose. Ką jis dabar veiks su ta Jungtine Arabų Respublika, kurios programoje beliko vienas Egiptas?

Bet ta Nasserio programa, ypač politinių, ekonominių ir socialinių reformų atžvilgiu, nebuvo jau tokia bloga, kaip Sirijos politikai ją peikia. Iš dalies dėl to ir įvyko tas sukilimas. Žemės reforma, nacionalizavimas bei socializavimas krašto turtų negalėjo patikti nei žemvaldžiams su pramoninkais, nei bankininkams su verslininkais.

Su Sirija, atrodo, bus įvykę, kaip toje pasakoje, kur nuo vilko bėgant, ant meškos užbėgta... Prieš jungtuves su Egiptu, Sirijai, sakoma grėsęs komunizmo pavojus. Bet tuo pačiu kartu Sirija gabenosi ginklus iš Sovietų Sąjungos, dieną ir naktį juos išskraudama Latakijos uoste. Įsiskolinusi iki ausų, Sirija neturėjusi kitos išeities, kaip tik pulti į glėbį Egiptui.

Nasseris apvalė Siriją nuo komunistų. Dešiniąją renka suvarė juos į pogrindį, bet kairiąją ranka pradėjo pešioti kapitalistus...

Tokia yra, trumpai suglaudus, istorija to Sirijos sukilimo, kuris, lyg tešla duonkubilyje, jau seniai rūgo.

Bet ir čia nuo dramės iki komedijos beliko tiksliai vienas žingsnis. Pats faktiškai pripažinęs naująją Sirijos režimą, Nasseris nutraukė diplomatinis santykius su Turkija ir Jordanu dėl to, kad tos dvi valstybės pripažino Sirijos sukilėlių valdžią...

VIENYBE 1886 m. spalio 6 d.

Didelis seimas arba suvazavimas delegatų no katalikiszkų draugiszczu bus diena 22 lapkriczo Plymouthe, Pa. Užsypraszo wysu katalikiszkų draugiszczu, kad atsustu norint po wiena delegata, o jagu nebus galima, taj tegul atsuncze deklaracije. Adresas in rediste Wienbes.

Bus ar nebus karas, bet ruošimės

Daugelis geidžia, kad karo nebūtų. Taip geidė ir prieš praeitus du pasaulinius karus. Taip geidė ir tas, kuris pirmą kartą pakėlė kuoką prieš panašų į save.

Realybė geras mokytojas, bet nevisi nori iš jos mokytis. Vieni eina paskui savo norus, kiti tingi skaityti tą sunkią realybės knygą, tretį — nepajėgia.

Kas buvo Europoje 1936 — 1959 metų laikotarpyje, atsimena kalbas ir norus išvengti karo. Argumentas, didesnis už visokią realybę, buvo šis: kasgi gali kariauti, kai tokia galybė lėktuvų viską sulyginus su žeme? Ugnimi, bombomis užlies miestus ir kaimus. Kas gali išlikti? Savižudžio karo nieks nenori.

Dabar, priėję prie žymiai baisesnių ginklų, skirstomės į du būrius: slėptis nuo radioaktyvinių spindulių slėptuvėje, ar pasiduoti likimui. Tretieji vis dar tebetiki — gal įstikinę, gal patys save apgaudinėdami sako, karo nebus. Labai paprastai: žmonija nesunaikins pati savęs. Arba dar geriau — palyginimų kalba — kasgi sudegins pirklį norėdamas sunaikinti blusas?

Šio straipsnio rašytojui teko skaityti 1953 m. Maskvos žurnalą Ogoniok, kur buvo surašytos taisyklės kas ir kaip turi elgtis atominio karo atveju. Slėptuvių brailiniai, radioaktyvinių spindulių pavojingumas, bet svarbiausia išvada pačiame straipsnio gale: "Mes turime išmesti iš galvos defensyvinę ir defetistinę pažiūrą, kad atominio karo nebus. Mes turime ruošti visomis jėgomis, visu bolševikišku entuzijazmu. Jeigu net tokio karo ir nebūtų, tačiau mūsų pasiruošimas neturi būti migdomas iluzinėmis prielaidomis."

Dabartinė sovietų spauda ištiesai tekalba nebe apie slėptuvių ar pasiruošimą atominiam karui, bet informuoja kaip veikia jau seniai išvystyta atominio karo apsaugos organizacija. Užpraeitos savaitės Vienybėje matėme Armono atvaizdą ir kad jis buvo pakviestas NBC televizijos

Prefabikuotos slėptuvės Amerikoje?

papasakoti apie slėptuves ir pasiruošimą atominiam karui Sovietų Sąjungoje. Ten irgi sužinom, kad sovietai jau ketetas metų intensyviai ruošiasi atominiam karui.

Amerika, kaip visada, vos suspėja įsokti į paskutinį vaگونą. Praeities pavėlavimai daug kaštavo, bet jie nebuvo lemtingi. Pavėlavimas atominiam karui gali nulemti netik Amerikos, bet ir viso pasaulio likimą. Tam lemtingam smūgiui Sovietų Sąjunga ir ruošiasi. Jau seniai ruošiasi. Šio straipsnio rašytojas įstikin' es atominio karo neišvengiamumu, dar labiau įstikinęš, kad vienintelė ir gal būt paskutinė proga užvaldyti pasaulį atėjo pas Kremliaus duris. Tik viena Amerika bestovi skersai kelio tam siekimui... "Pasaulį seną suardysim", prasideda internacionalo giesmė.

Gal geresnis įrodymas — neseniai buvusi vadinamų neutraliųjų viešnagė Belgrade. Visa ta viešnagė praėjo lyg rekolekcijų stilijuje ir nuotaiškoje. Bet gale, kai sovietai pačioj panosėje pradėjo bandyti atominius sprogimus, konferencija nedrįso pasmerkti sovietų užmačias teršti orą strantium 90, kuris šimtus metų bus grėsmė ir pačios Rusijos gyventojams.

jams. Belgradas suprato, kad prieš parako dėžės savininką nėra ką garsiai šukauti.

Bet sutikim ir su tais, kurie sako, kad karo nebus. Tačiau karui pasiruošimas užims Amerikos žmones darbu, o ne plepalais, ir pasiruošęs žmogus išvengs panikos, kuri palaužia nepasiruošusį. Pasiruošimas kaip tik gali ir pačius rusus priversti pagalvoti, kiek ir kaip galės palaužti pasirėngusią šalį. Nepasiruošimas kaip tik gali sugundyti sovietus mesti likiminį burką.

Viso šio kiek padirko išvėdžiojimo, kaip Aizopo pasakos, morales labai nepopuliarus ir nelabai atitinka šių dienų televizija apsunkusio žmogaus nuotaikas, bet turi būti pasakytas:

Neatidėliodamas ruoškis slėptuve! Kokią pajėgi ir išmanai. Ypač antrąjį karą perbridę, kurie matė vokiečių slėptuves lėktuviniam karui, turi atsiminti rimtį ir pasiruošimą tautos, kuri keturius metus atlaikiusi bombų sprogimus, gaisrus, nedatekius, išėjo nepalaužta ir stebina žmoniją savo kūrybingumu bei pajėgumu išverti ir prisikelti.

Mums gali tekti prisikelti, kaip Feniksui — iš griuvėsių ir pelenų. Joks pasiruošimas nebus pėrdidelis. L. D.

ATVIRAS LAISKAS

LIETUVOS TEVAMS MARIJONAMS

Atsisakius Draugo redakcijai skelbti šį mano laišką, manau nebūsiu prasilenkęs su etika, prašydamas Vienybės redakcijos paskelbti jį savo laikraščio skiltyse.

Praėjusiais metais Lietuvos Marijonų Ordinas šventė savo gyvavimo augsinę sukaktį. Kaip paprastai, tokios sukaktys būna kuo nors atžymimos. Ne mano reikalas kritikuoti Ordino veiklos nueitą kelią, atliktus darbus ir atsiektus laimėjimus.

Aušros Vartų parapijos bažnyčia, 2327 W. 23rd Place, Chicago, Ill, yra Tėvų Marijonų ordino žinioje, jai vadovauja lietuviai kunigai — marijonai, ir man, kaip tos parapijos eiliniam nariui, tai būna leista prašyti, kad tie jubiliejiniai metai būtų atžymėti šiais pagerinimais:

Pakeisti parapijos pavadinimą iš "Our Lady of Vilna" į "Our Lady of Vilnius".

Manau, marijonams yra gerai žinoma, kad žodis Vilna ir Vilnius nėra tos pačios reikšmės.

Worcester, Mass., irgi yra Aušros Vartų parapijos bažnyčia, bet tenai vadinasi — "Our Lady of Wilna". Tos parapijos klebonas prelatas Vassys geras lietuvis, bet taip pat neranda reikalo Wilna keisti į Vilnius.

Bažnyčios mūro, kampe, iš lauko pusės, yra toks užrašas:

LIETUVIŠKA MOKSLAINI
VILNIAUS AUŠROS VARTU
S. M. P.
PARAKVIJES A. D. 1906

Pakeisti tą užrašą ir prikaliti lentą su lietuvišku užrašu. Rodos daug metų čia kaimynystėje buvo ir Draugo redakcija, kurios žmonės matyt, tos gėdą darančios iškabos bus taip ir nepastebėję. Jeigu taip "taisyklingai" būtų užrašyta angliškai, tai toks užra-

šas jau seniai būtų buvęs pakeistas. Prašosi išvada, kad 1906 metais bažnyčią statančioje vadovybėje nebuvo mokačio lietuviškai.

Klebonaujant kun. Švedui, bažnyčioje stovėje dvi vėliavos: lietuviška ir amerikoniška. Naujojo klebono kun. V. Andriuškos klebonavimo metu tos vėliavos iš bažnyčios dingo. Į klausimą, kodėl tos vėliavos dingo, klebonas aiškina, kad jis nežinąs, ką seselės, bažnyčią tvarkydamos yra padariusios. Paklausius seselių, jos aiškina, kad be klebono žinios niekas bažnyčioje jokių patvarkymų nedarė.

Todėl mano prašymas būtų tas vėliavas vėl grąžinti į buvusias savo vietas.

Parapijos "Lietuviška Mokslaini" yra atremontuotose patalpose ir klasės tikrai gražiai papuoštos, tačiau klasės sėdėse nemačiau jokio ženklo, papuošalo ar paveiklo, kuris

Nukelta į 5 psl.

Lietuvos kompartijos XIII suvažiavimas Vilniuje.

POSĖDŽIAVO ALT VYKDOMASIS KOMITETAS

Rugsėjo 28 d. posėdžiavo ALTos Vykdomasis Komitetas, kuriame dalyvavo visi nariai.

Posėdyje sekretorius dr. P. Grigaitis pranešė apie ALTos sekretoriato darbus. Nurodė, kad pasiūstas griežtas protestas redakcijai ryšy su New York Times pasirodžiusiu C. L. Sulzbergerio straipsniu, kuriuo jis sugestijonavo pripažinti Baltijos kraštų okupaciją, sprendžiant Berlyno klausimą ir jo nuorašas pasiūstas Valstybės Departamentui; pranešė apie išleistus ALTos pastangomis naujus leidinius — Vasario 16 paminėjimą Kongrese su visomis kongresmanų bei senatorių kalbomis ir kitų pareiškimais. Jis siuntinėjamas vyriausybės įstaigoms, knygynams, laikraščių bei žurnalų redakcijoms, svetimų šalių pasiuntinybėms, ALT skyriams ir paskiriams asmenims. Gaunamas Amerikos Lietuvių Informacijos Centre New Yorke; pranešė apie ALTos pasiūstą Detroito lietuvių Organizacijų Centrai bolševikų pragaištingą veiklą demaskuojančią medžiagą, kurią lietuviai panaudos Committee for American Education surengtose paskaitose

Detroito universitete ir taip pat nušvietė kitus einamuosius reikalus.

Ryšy su tarptautinės padėties įtempimu nutarta netrukus vėl sušaukti Vykdomojo Komiteto ir po to Centro Val-

dybos posėdžius, kad vispasiškai aptarus tolimesnę ALTos veikimo taktiką dėl pavergtos Lietuvos laisvinimo problemų kėlimo kiekviena proga.

ALTos Sekretorius

NEPAPRASTA DIENA KLEOPUI A. GIRVILUI

Neseniai Chicagoje vienam lietuviui, būvusiam "dypukui", buvo nepaprasta diena. Chicago Universitete įvyko mokslo laipsniu įteikimo iškilmės, kurios laikosi gana komplikuotos tradicinės formos, išpildomos universiteto pastate — Rockefeller Memorial Chapel. Tose iškilmėse, tarp apie 500 pavidžių, buvo iššaukta ir Kleopo A. Girvilo pavidė. Jam buvo įteiktas iš Universiteto kanclerio George W. Beadle rankų diplomas M. A. (Magister Artium) laipsnio, lingvistikos dalyko.

Kas čia nepaprasta? Gi pirmiausia tas, kad Girvilai, einant į to laipsnio gavimą, ėjo ir 60-tieji metai jo amžiaus. Neįprasta ir tai, kad jis, būdamas vienišas, — jo žmona ir dukterė liko Lietuvoje, — nebėgo įteikti nusiraminti smuklės užesyje, alkoholio svaigale, bet sėdėjo bibliotekoje, ir to paseka, įsigytas

mokslo laipsnis. Prie to galima pridėti ir tai, jog eidamas to laipsnio priimti, tas prie knygos kniubas sfinksas jau turėjo paskyrimą dėstyti savo specialybės dalyką mokykloje.

Kad kas galėtų įžvelgti to asmens dvasios būseną, — pagauti jo išgyvenimus dešimtyje egzaminų, atspėti jo sielos virpesį žingsniuojant šimteriopoj eilėje mokslo kandidatų jaunuolių, suprasti jo savyjautą vėl stojant klasės priešakin, tas pripažintų, jog tam vyrui buvo ne viena, bet visa virtynė nepaprastų dienų. Čia viena tektų pripažinti: to žmogaus yra parodyta kietos ištvermės. (O kaip daug, kaip dažnai mums reikalinga ištvermė!) Reikia tikėti ir kliautis, kad kietos pastangos ir toliau tam vyrui tarnaus.

P. D.

Ryšium su Lietuvos komunistų partijos XIII suvažiavimu, Maskvos radijas ir televizija pasakojo "apie Tarybų Lietuvos pasiekimus pramonėje, žemės ūkyje, kultūros ir mokslo srityje." Buvo perduodama lietuvių liaudies dainos, taip pat skaitomi A. Venclovos, T. Tilvyčio, J. Degutytės, B. Mackevičiaus ir kitų poetų eilėraščiai.

* Netrukus išeina iš spaudos "Lietuvių literatūros istorijos" III tomas, kuriame nušviečiama vadinama kapitalizmo epocha arba 1917—1940 m. lietuvių literatūros laikotarpis. Šiam tomui įvadą parašė akademikas K. Korsakas, nesigailėdamas citatų į Vakarų pabėgusių rasytojų, kaip F. Kiršos ir kitų, neigiamai atsiliepusių apie kultūrinį gyvenimą nepriklausomoje Lietuvoje.

* Praeitą vasarą Vilniaus valstybinio pedagoginio instituto lietuvių ir užsienio literatūros katedros suorganizuota ekspedicija rinko literatūrinę medžiagą apie A. Strazdą, J. Biliūną, A. Vieniūną, L. Didžiulienę — Žmoną. Ypač daug naujų faktų suradusios studentės P. Katinaitė, J. Keliuotytė, O. Kepalaitė ir Ž. Urbonavičiūtė.

Atviras laiškas...

Atkelta iš 4 psl.

primintų, kad toji "mokslaini" yra lietuviškos parapijos mokykla.

Taigi, ar negalimą kiekvieną klasę kuo nors papuošti, kas vaikučiams primintų tėvų gimtąjį kraštą Lietuvą.

Paskutinis prašymas: kad bažnyčios vadovybės leidžiami savaitiniai pamaldų tvarkos pranešimai, kur rašoma lietuviškai, būtų tikrai lietuviškai ir rašomi ir kad būtų vartojamas lietuviškas raidynas.

Šiuo savo rašiniu neturiu nė mažiausio noro ką nors įžeisti, ir jeigu kam nors kitaip atrodo, prašau man atleisti, nes prašyti, manau, galima. Jeigu šie prašymai nepagrįsti, būkite malonūs tai viešai ir paaiškinti.

JONAS BERTASIUS

IŠ PO MANO BALANOS

Tęsinys

Morkus

Lenkai teigia, kad jų jų pan kilęs iš polak. Ir kad tai tikrai lenkiškas žodis.

Kam reikėtų galinėti už tuščia maišą? Pan yra tikrai lenkų kalbos kampinis akmuo. Lenkų kalba be pono, kaip duona be druskos. Lenkui Dievas ne ponas, Marija ne panelė; tėvas ne ponas, motina ne ponia; brolis ne ponaitis, sėso ne panelė, — tik storžieviskas mikčiojimas.

Mickevičius pradeda savo poemą su Pan. Jau tuo patim įrodydamas, ką dainuos, kam dainuos ir apie ką dainuos. Mes, lietuviai, galim ant mėnulio užsilipę šaukti, kad Mickevičius buvo lietuvis, — jo vienas žodis Pan pričiaupia mums būrnas. Antraip vertus, kam dainuoti tam, kuris dėl mūsų dainos ausis užsikemša?

Ponas mūsų kalboje yra tik lopas, o lietuvių sąmonėje tik įkyri ašaka. Mokykimės save tinkamai parodyti, o ne svetimais lopais save pajuokai statyti.

Kiekvienam Kasparaučyznos bernui buvo paskirta ketvertas arklių. Su jais jis vežė, akėjo, kuliama mašiną suko ir kitus darbus atlikinėjo. Kaip paprastai, visi dvaro arkliai buvo geri. Tačiau, tyčia ar iš netyčių, mano tėvuko viršijo kitų. Visi keturi vienaip nuauge, vieno plauko, o smarkūs, kaip sakalai. Gal būt dėl to dvaro ūkvedys, — apisenis našlys, pasirinko sau už furmoną mano tėvuką. Ypač sekmadieniais bažnyčion ūkvedį veža tėvukas. Su tėvuku važiuoja ir mamytė; prie mamytės ir aš; važiuojam keturiese.

Jeį kelias geras, traukiam net į Alytų. Jeį kiek prastesnis, tai į Balbieriškį. Ūkvedys Galinis mėgo Alytų. Čia, mat, buvo kur arklius priglausti, o dar svarbiau — po Mišių, užsislėpus nuo žmonių, iki sočiai užsitraukti. Ne kartą tėvas ir mamytė nusilesusį Galinį kaip pėdą vežiman įrito. Bet, kol grįždavom namo, Galinis būdavo išsimiegojęs. Iš ratų pats išsirisdavo.

Dažniausiai vengdavo apsistoti Udrijoj. O, kaip malonu! Ir dar kartą. Kad ir po septyniasdešimts penkių metų atgal Udrijon, kad nors ir sapne užsukti ir jos kūdikystės vaizdais su skaitytoju pasididžiuoti!

Apsistojam šventoriaus patvoryje; eilėje Premezio, Barkuniškio, Aniškio, Udrijos furmonų tarpe. Galinis ir tėvai eina bažnyčion. O man duoda griežtą įsakymą iš vežimo nelipti. Už tai ketina didelę ba-

ronką, o gal net ir saldų perniką. Įprašo artimų furmonų mane prižiūrėti.

Iškėlęs galvutę iš po šiaudų gužtos, dairausi...

Šiandien primicijos! Kun. Juozas Židanavičius, paskui buvęs Amsterdamo (N. Y.) lietuvių parapijos klebonas, atsižymėjęs veikėjas ir jautrus tėvynainis, pirmas Mišias atnašauja. Tikras minios tūvanas ne vien tik bažnyčios bet ir šventoriaus erdvę užliejęs. Tiek daug svieto pirmu kart matau!

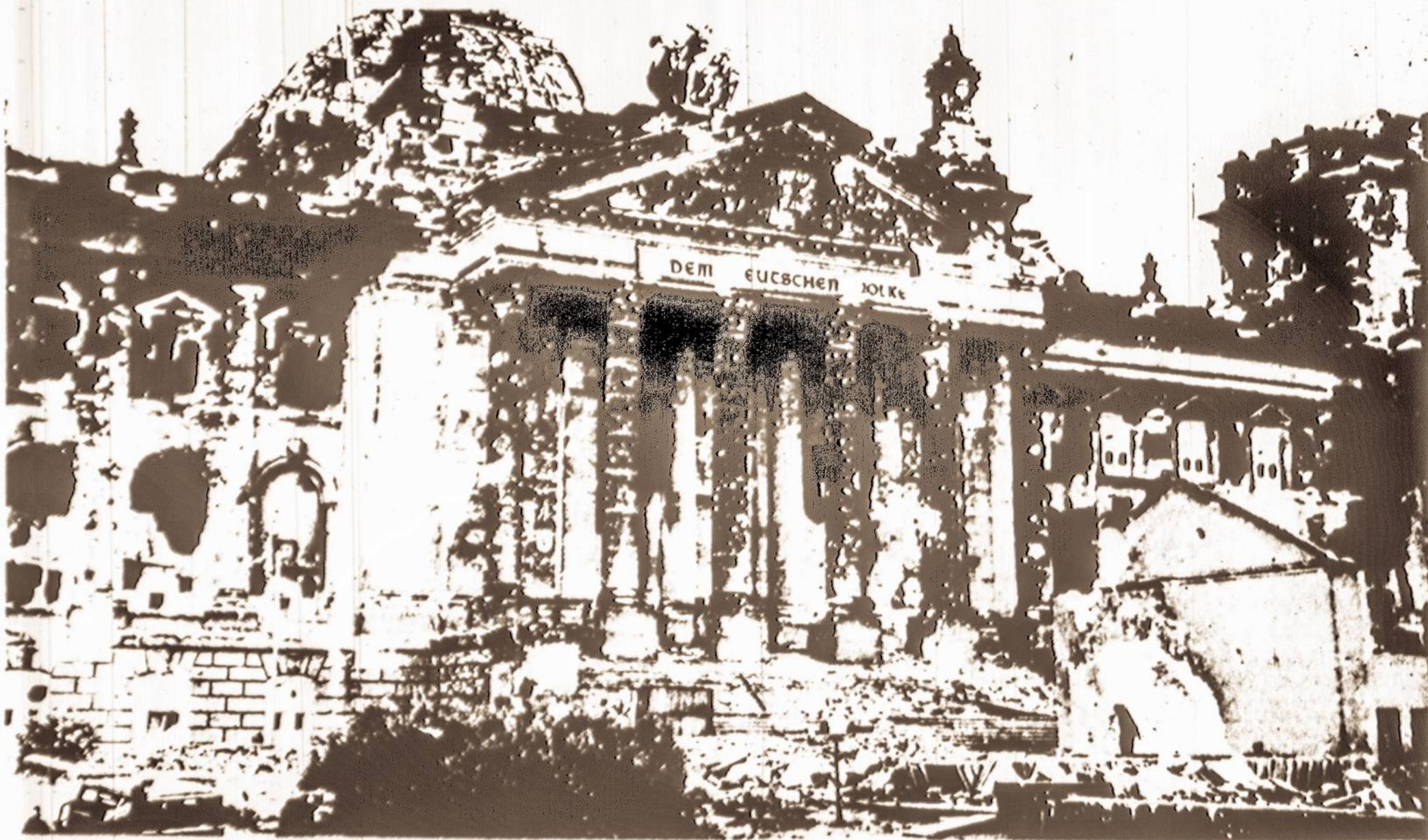
Suskamba varpai. Prabyla vargonai. Atsiliepia galingi žmonių balsai: Pūlkim ant kelių; šventas Dieve ir kitos giesmės. Rodos, gieda tik vienu balsu. Bet, kol atsimuša į mano ausį per atvirus langus, medžių lapus, pradeda atsiliepti ne tik paprasti keturi harmonijos balsai, bet ir visi kiti garsų žiedai, kuriais kuomet nors kada garso tėviškę Apveizda nusėjo.

Retkarčiais įsidrasinę žemesni moterų balsai pradeda linkti po antro balso klodų. Ir dabar tokia gražia posmo gija antro balso adinį nuveda, kad šiuo tarpu ne tik žmonės, bet, rodos, ir už tvoros sustatyti ponų žemaitukai atkišę ausis atidžiai klausos. Taip. Muzikos kalbą ne tik žmogus, bet ir kiti sutvėrimai supranta.

Mandolinai, gitarai išauklėjo italams dangiško aukščio ir grožio supranus ir tenorus. Dovydo psalmės paruošė žydams nepaprasto turinio baritonus. Armonikas ir jėga valdžios padėjo pamatus galingam ruso bosui. Lietuviai muzikos danguje esam tik našlaičiai. Nenusiminkim. Mūsų altai kai prabyla, atidaro ausį Bachui, Verdei ir jiems panašiams.

Kun. Juozo Židanavičiaus primicijos! Pagaliau prišokusi mamytė mane iškėlė iš šiaudų gužtos, priėmė prie jauno kunigėlio, kad paspaustų ir man galvą... Trisdešimčiai metų praslinkus, kaip įžymios Plymoutho lietuvių parapijos klebonas, sutikau kun. Žydanavičių, įžymios Amsterdamo lietuvių parapijos kleboną. Šiek tiek kartu dirbom. Vienaip galvojom. Ir kartą persiskyrėm. Bet dabar jau da kartą ant visados. Jis jau grįžo savo Tėvynėn ir džiaugiasi nuveiktais darbais. Gi aš; dar apsigniaužęs amžiaus gugę, dulbinu paskui jį. Neužilgo ir vėl pasimatysiva. Gyvenimas, kaip ratas, tik vieną ašį turi.

AR BUS KARAS DEL BERLYNO?

Reichstago rūmų griuvėsiai.

Klausimas, "ar bus karas dėl Berlyno", tebėra aktualus, bet jau ne toks aštrus, kaip buvo. Faktiškai šis klausimas šiandien nėra nė kiek aštresnis, negu 1948 metais, kada Kremliaus politikai vadovavo Stalinas ir koegzistencijos idėja dar nebuvo gimusi. Skirtumas tarp to, kas tada buvo ir dabar yra, betgi gana didelis. Tada atominės bombos monopolis priklausė vienai Amerikai. Šiandien branduolinių bandymų srityje sovietai yra pasiviję amerikiečius...

Karo pasiruošimai intensyviai vyksta abiejose geležinės uždangos pusėse. Bet taidar nėra esminis dalykas. Rytų ir vakarų jėgos, būdamos įsipareigojusios specialiais paktais (Varšuvoje ir Paryžiuje) kitaip ir negalėtų elgtis. Deja, čia kaip tik ir slėpi pavojus. Besiginkluodamos viena prieš kitą, rytų ir vakarų valstybės, kaip sakoma, gali pertempti stygą. Pavyzdžiui, Chruščiovas gali manyti, kad Kennedy blefuoja ir — priešingai... Begindami savo principus ir garbę, abi pusės gali būti priverstos parodyti, kad jos blefuoja...

Beveik visi "specialistai" mano, kad jeigu amerikiečiams tektų ginti Berlyną, tai neišvengiamai būtų panaudoti ir branduoliniai ginklai. Savaime suprantama, kad sovietai atsakytų tuo patim. Kiek beliktų gyvų Berlyno gyventojų, kurių laisvė ir garbė būtų ginama branduoliniais ginklais, sunku įsivaizduoti. Valstybės, kaip ir pavieniai asmenys, savo nuostolius skaičiuoja tik po to, kai audra praėina...

Bet, nežiūrint dabartinio triukšmo, vis dėlto manoma, kad karo dėl Berlyno juo tarpu nebus. Tokios nuomonės yra net Vakarų Berlyno burmistras Brandtas, net Vakarų Vokietijos kancleris Adenaueris. Manoma, kad lygiai tokios nuomonės yra ir Chruščiovas, kuriam šiuo metu nemažai rūpi du dideli komunistų sąskrydžiai Maskvoje — sovietų kompartijos suvažiavimas ir tarptautinė viso pasaulio komunistų partijų atstovų konferencija. Tiesa, Chruščiovas elgiasi taip, lyg, rodos, jam tie suvažiavimai nerūpėtų. Bet taip nėra. Jam labai svar-

bu, kad abiejuose tuose suvažiavimuose nebūtų opozicijos.

Komunistinėse valstybėse jau seniai pastebimi nuomonių skirtumai. Pavyzdžiui, šiomis dienomis komunistinė Kinija minėjo savo revoliucijos 12 metų sukaktį. Ir ką gi. Iškilimėse buvo atstovaujamos visos komunistinės valstybės ir kompartijos, išskyrus Sovietų Sąjungą... Jau vien šiuo atveju Chruščiovui yra labai svarbu, kad kitų kraštų kompartijose nebūtų opozicijos jo politikai. Ypač jam svarbu solidarumas vadinamose satelitinėse valstybėse.

Ryšium su tuo yra pastebimi du būdingi reiškiniai. Italijos komunistų partija, kuri narių skaičiumi yra pati didžiausia Vakarų Europoje, per savo organą pareiškė, kad ji palaikysianti Chruščiovą prieš stalininkų opoziciją. Be to, šiomis dienomis iš Prahos grįžo Wladislavas Gomulka, kuris, sakoma, su Čekoslovakijos komunistų vadais sutaręs eiti išvien su Maskva... Tai rodo ir tas 10,000 žodžių pareiškimas, kuris šiomis dienomis buvo paskelbtas Lenkijos ir Čekoslovakijos spaudoje.

Žodžiu, iki tų dviejų suvažiavimų Maskvoje, jokio karinio konflikto negali būti. Oper tą laiką, kaip žinoma, vyksta intensyvios derybos tarp Gromyko ir Rusko. Be to, Gromyko turės kalbėtis ir su prezidentu Kennedy. Kas už tų pasikalbėjimų slepiasi, Amerikos spaudoje skelbiamos tik nuotrupos. Galimas dalykas, kad Gromyko ir Rusko pasikalbėjimai veda prie viršūnių konferencijos. Ypač Gromyko pasitarimas su Kennedy.

Kaip ten bebūtų, bet visi pastebi, kad ginčas dėl Berlyno yra gerokai atvėšęs. Žinoma, tas ginčas gali vėl įkaisti, nes nuo to laiko, kai antrojo pasaulinio karo laimėtojai pasidalino Berlyną, jis dar niekad nebuvo atitvertas spygliuotomis vielomis ir mūro siena. Komunistai, kurie didžiuojasi savo "pasiekimais", negali gerai jaustis, matydami, kaip žmonės nuo jų bėga, rizikuodami net savo gyvybe.

J. TURANAS

— Carlos Romulo, Filipinų užsienio reikalų ministeris, savo laiku pirmininkavęs Jungtinių Tautų Asamblėjai, pranešė, kad jis pasitraukia iš diplomatinės tarnybos.

LOGIŠKA ISVADA

Asilą paskyrė logikos dėstytoju. Jis užlipo į katedrą ir kreipėsi į auditoriją:
- Galvojančius prašau išėiti...

Pokarinis atstatytas Berlynas. Kurfurstendamm gatvė.

KAROLĮ ŽALKAUSKĄ PALAIDOJUS

Karolis Žalkauskas, miręs rugsėjo 16 d. Washingtonė, beveik iki gyvenimo pabaigos buvo naudingas savo tautai. Tiesa, paskutiniiais metais jį buvo prigriebusi sunki liga, iš kurios velioniui deja, nebuvo lemta išsikaupti.

Atvykęs į Ameriką prieš 13 metų, K. Žalkauskas su žmona Kotrina įsikūrė kaip ir visi kiti bolševizmo grėsmės atvyti mūsų tautiečiai. Bet velionis čia tuojau įsijungia į lietuvišką veikimą: deda pagrindus būsimajai Amerikos lietuvių bendruomenei, o 1952 m. grįžta atgal į Europą ir ten vadov-

vauja VLIK'o Vykdomajai Tarybai.

Nepriklausomoje Lietuvoje Karolis Žalkauskas taip pat visą laiką buvo atsakingose valstybės pareigose. Buvo teisimo tardytojas, vidaus reikalų ministeris, Klaipėdos krašto gubernatorius, tribunolo prokuroras, Vytauto Didžiojo Universiteto teisių fakulteto profesorius ir t. t.

Buvo valstiečių liaudininkų partijos narys, vadovavo Rotary klubui Kaune.

Karolis Žalkauskas gimęs 1892 m. Sukonų dvare, Stačiūnų valc., Šiaulių apskrity. Teisę studijavo Maskvoje.

Liko žmona, brolis ir sesuo, kuriems reiškama užuojauta.

Velionis Žalkauskas buvo gllus demokratas. Jis priklausė eilei tų, be kurių nepriklausomos Lietuvos apybraiža nebūtų baigta. Lietuvių višumenė jo pasigės.

* Salomėjos Neries namelis Pailemone baigtas restauruoti ir netrukus jame bus atidarytas poetės memorialinis muziejus. Žemės sklypas, kur poetė savo rankomis sodino medžius ir krūmus, taip pat sutvarkytas. Namelis dabar stovi prie pat Kauno jūros.

Kalbant apie Berlyną... Vienybės skaitytojas Chicagoje, Petras Stulga, kurio sūnus Valdotas A. Stulga dabar yra Amerikos karo policijos tarnyboje Berlyne. Nuotraukoje - tėvas su sūnum Chicagoje.

Spaudos pradžia Amerikoje

Krašte, apgyventame žmonių, įieškanciu tikėjimo laisvės ir pabėgusių nuo religijos persekiotojų, yra neišvengti, kad pirmoji išspausdinta knyga būtų siejama su religija. Ji Amerikos kolonijose buvo išleista 1640 m. su 35 žodžių užvardinimu, prasidedančių sekančiais žodžiais: "Visa Psalmių Knyga..." ("The Whole Book of the Psalms..."). Toliau buvo pridėta: "Mintys, reiškiančios ne tik teisę, bet ir dangišką būtinumą giedoti psalmes bažnyčioje".

Šios knygos autorius buvo Stephen Day, o leidėjas Cambridge Leidėjų Kompanija Massachusetts Bay Kolonijoje. Knyga turėjo 296 puslapius.

Šalia religijos laisvės vienas iš labiausiai kolonistams rūpimų dalykų buvo jų vaikų auklėjimas ir lavinimas. Tai paskatino išleidi mą knygos, kuri šiandien yra gal būt daugiausiai atsimenama iš tų laikų knygų. Tai buvo "New England Primer" (pradedantiems skaityti ir raides tarti mokiniams). Ji buvo išleista Bostone 1691 m. leidėjo Benjamino Harrison. "New England Primer" lietuviškai švietimo ir religijos klausimus. Pirmoji knyga grynai švietimo klausimu, "Philadelphia Spelling Book", buvo išleista 1790 m.

Amerikiečių domėjimasis novelėmis prasidėjo anksti. Pirmoji populiariausia knyga, išleista Philadelphijoje 1795 m., buvo pavadinta "Charlotte, A Tale of Truth". Ji buvo parašyta vienos Philadelphijos aktorės, Susannos Haswell Rowson. Buvo išspausdinta iš viso 200 kopijų. Šis skaičius, žinoma, toli gražu nesiekia milijoninio populiariausios knygos skaičiaus šiandien, tačiau jis padarė autorę rašyti daugiau novelių.

Politinės temos taip pat rado savo vietą ankstyvosiose

Amerikos kolonijose. "American Magazine", mėnesinė Britų Kolonijų Politinės Valsybės Apžvalga, pirmą kartą pasirodė 1741 m. vasario mėn. Praėjus trims mėnesiams, šis periodinis žurnalas užbaigė savo nesėkmingas dienas, bet tuo pačiu metu buvo atžymėta Amerikos žurnalo pradžia.

Dėl laikraščių pirmumo varžosi du Pensilvanijos laikraščiai. Vienas jų buvo 4 centų vertės "Pennsylvania Pocket and Daily Advertiser" ir kitas "Pennsylvania Evening Post and Public Advertiser".

ser". Apy laikraščiai pasirodė 1780 m. ir buvo spausdinami mažais leidiniais.

Svetimomis kalbomis pirmas neangliškas laikraštis pasirodė 1732 m. Tai buvo vokiečių kalba laikraštis "Die Philadelphiaische Zeitung", leidžiamas vieno iš didžiausių Amerikos pionierių leidėjų, Benjamino Franklino. Nors jis turėjo išeiti kas antrą mėnesį, tačiau po antro leidinio Franklinas pastebėjo, kad tik 50 žmonių jį iširašo ir dėl to nutraukė jo leidimą.

MIŠKŲ GRAŽUOLIS PLIAŽE

Karštą vidurdienį Palangos pliažė netikėtai pasirodė briedis. Atsargiai mindamas, plačiaragis gražuolis artėjo prie jūros. Gyvulį apsupo smalsuoliai. Išgąsdintas jis puolė į jūrą. Briedis plaukė vis tolyn. Poilsiautojai šoko jį gelbėti. Šios gelbėjimo valtyt užstojo briedžiui kelią. Išgelbėta paklydėlį keliolika vyrų pakėlė ant rankų, nunešė į mišką ir paleido. Aprimęs briedis sugrįžo į savo girią.

J. POLIS
Autoriaus nuotrauka

POETAS KLEOPAS JURGELIONIS

POEZIJOS POPIETE PAS

KLEOPA JURGELIONIŲ

Plataus masto kultūrininkas, poetas Kleopas Jurgelionis dabar gyvena Riverside, Calif. (Kelios dešimtys mylių į pietus nuo Los Angeles). Spalio 1 d. į jų namus buvo pakviesta būrelis Kalifornijoje gyvenančių kultūrininkų. Jiems virš valandos, talkinamas Alės Rūtos, skaitė savąjį garsaus persų rašytojo Omaro vertimą "Rubajat", plačiai, vaizdiškai nupasakojęs tąjį laikotarpį, poetą. Vertimas gražus, vertingas. Pirmas tiek platus lietuviškai. Malonus klausyti. Sakysime kad ir šios eilutės:

"Rožių žydėjimo atėjo metas — šventė mano!
Širdy linksmi rengtuos dėsnius sulaužyt Alkorano;
Kasdien liaunias skaisčias mergaites glamonėti,
Raudonu vynu pievoj lieti žiedus tulpano!"

Kleopas Jurgelionis paskaitė ir savosios naujausios poetinės kūrybos.

Buvo šaunl poetinė puota. Atvykusių svečių vardu garbingam poetui (gimęs 1886 m.) padėkojo Alg. Gustaitis. Atsisveikinant svečiai Kl. Jurgelioniui įteikė Gražinos Krivickienės knygą DAINOS, pasirašyta poetinėje puotoje dalyvavusių rašytojų: Mykolo Biržiškos, Danos Mitkienės, Broniaus Railos, Algirdo Gustaičio, Juozo Tininio, Berno do Brazdžionio, Alės Rūtos.

Kleopas Jurgelionis norėtų išleisti Omaro "Rubajat" lietuvišką vertimą, ir savo originalios naujausios poezijos rinkinį. Jo adresas: 4465 Elora Court, Riverside, California.

G.

LIETUVIŲ TAUTINIAI NAMAI JAU ĮRENGTI

Lietuvių Tautiniai Namai Los Angelese, Calif., jau įrengti. Jų adresas: 3356 Glendale Blvd., Los Angeles 39, Calif. Rugsėjo 23 d. juose įvyko Tautinių Namų dalininkų susirinkimas. Dalyvavo kelios dešimtys asmenų. Susirinkimui pirmininkavo F. Masaitis, sekret. P. Skirmantas.

Namai erdvūs. Apačioje nemažos patalpos barui. Viršuje išnuomuojamos patalpos, salė. Lietuviams skautams perleisti du kambariai.

Artimiausiomis savaitėmis įvyks iškilmingas Tautinių Namų atidarymas. D.

IŠVYKO Į GASTROLES

Literatūra ir Menas praneša, kad K. Kavecko vadovaujamas "LTSR nusipelnęs choras" išvyko į gastroles po "broliškas respublikas". Koncertuos Minske, Kuibyševė, Orenburge, Kazanėje, Gorkyje ir kitur. Kartu su choru išvyko ir solistai K. Šliugalis, A. Repšytė, ir L. Mackonienė.

Vito Pedro Bareišis su žmona ir vaikais ties savo rezidencija Sao Paulo, Brazilijoje. Bareišiai, kurie prieš keletą metų buvo atvykę aplankyti savo gimines, Ameliją ir Vladą Sinušus Brooklyne, yra gimę Brazilijoje, prasisiekę biznyje ir gerai kalba lietuviškai.

Moterys

SKATINAMOS GERIAU PASIRUOSTI GYVENIMUI

Beveik vienas milijonas mergaičių šiame krašte dabar gavo aukštesnių mokyklų diplomus. Nors ir dauguma jų eis į kolegijas ar kitas mokyklas, tačiau daugumai baigimo iškilnių ceremonijos reikš jų formalus lavinimo galą.

Argi lavinimasis čia turėtų sustoti?

Atrodo, kad mergaitės, kur tik įmanoma, turėtų siekti tolimesnio lavinimosi. Tai joms padės rasti geresnio darbo ir uždarbio. Net ir nutraukusi darbą, ištekėjimo ir šeimos augimo atveju, moteris turės daugiau galimybių, sulauks 40 metų amžiaus, pasinaudoti savo išmoktu amatu jaunystėje ir kai gauti tuo būdu geresnį darbą. JAV Darbo Departamento Moterų Įstaiga nurodo, kad mergaitės su aukštesnės mokyklų diplomais turės daugiau lavintis, negu praeityje.

"Ateinantis dešimtmetis bus liudinku naujos technikos išsivystymo ir partvarkymo senos technikos, keičiantis technologiskiams ir moksliskiams pritaikymams įstaigose, laboratorijose ir fabrikuose", sako ši įstaiga.

"Darbai, kurie daugiausia plėsis (profesiniai, techniški, įstajų, pardavimo ir specialūs) yra tie, kurie paprastai reikalauja nemažai formalaus pasiruošimo."

Viena iš įdomiausių galimybių mergaitėms, galvojančioms apie įstaigos darbą, yra vartojimas naujų elektroniskų skaičiavimo mašinų ir panašių įtaisų. Tokių prietaisų gamintojai dideliuose miestuose turi treniravimo centrus. Mokyklos yra dar viena galimybė treniravimuisi. Vis didėjantis universitetų ir kolegijų skaičius, ypač dvimetės kolegijos, turi pagrindinius kursus apie elektroninius davinius. Be to, yra specialios komercinės mokyklos, teikiančios lavinimąsi prieš pradėdant darbą. Jose yra dėstoma paprastai vakarais, bet ir dienos metu galima kursus lankyti.

R. Bričkaus nuotrauka

Rugpjūčio mėn. pabaigoje ivykusioje skautų stovykloje Buzzards Bay, Mass. ir mamytės dirbo...

Toms, kurios turi palinkimą į techniską darbą, yra vis didėjančių galimybių pasidaryti industrinių laboratorijų techniskomis, chemikų padėjėjomis ir analistėmis. Tokiems darbams paruošimą galima paprastai gauti technikos instituteose ir kolegijose jaunesniems, tačiau kai kurios mergaitės galėjo pradėti lavintis aukštesnėse technikos mokyklose, profesinėse mokyklose ar net korespondencijos kursų keliu mechaniskų piešinių ar išspausdintų brošiūrų skaitymo pagalba.

Grožio kultūra ir komercinis menas moterims yra patrauklūs dalykai. Jų galima išmokyti mokyklose. Yra daug privačių mokyklų ir viešų profesinio paruošimo mokyklų, duodančių formalų lavinimą kosmetologijoje. Kai kuriose valstybėse padėjėjų lavinimas darbe grožio salonuose yra priimtinas, kaip lygiagrečius formalus kursas. Visos valstybės, išskyrus tik dvi, reikalauja iš grožio specialistų, kad jie išlaikytų aprobuotus egzaminus, suteikiančius šio darbo licenciją.

Komercinio meno kursai yra duodami privačių mokyklų ir institucijų bei kai kurių profesinio lavinimo aukštesnių mokyklų. Prieš priimant studentus, jie yra paprastai prašomi pademonstruoti savo meniskus sugebėjimus. Yra dar madų gamybos kursai privačiose mokyklose ir kai kuriose aukštesnėse mokyklose. Sveikatos darbas moterims visada patiko. Jau seniai buvo ir yra formalų lavinimo kursų tokioms sveikatos darbuotojoms, kaip gallesingoms seserims, dantų higienistėms ir roentgeno technikėms. Be to, yra naujų galimybių mergaitėms pasidaryti praktikuojančiomis gallesingoms seserims ir darbuotojoms mediciniškose laboratorijose. Licencijuotos gallesingos seserys šiandien turi lankyti formalius kursus, kurie tęsiasi nuo 9 ligi 18 mėnesių. Viešos valdinės mokyklos teikia maždaug pusę lavinimo programų, kita pusė yra teikiama ligoninių, sveikatos agentūrų, kolegijų ir universitetų ar bendruomeninių organizacijų.

DRAUGEI

Sudraskė širdį kaip akėčiom
Šie žodžiai vos keli.
Užmiršt jų, rodos, nemokėčiau
Jokiam, jokiam kely.

Kvieteči šplaukti į gelmę valtim
— Laimėti lenktynes.
Juokinga būtų gelmėn keltis,
Kai laimė jau delne...

Sukrovei laužai man lig stogo
Ir padegei pati.
Šerkšna pavirto liepsnos nuogos
Šaltoj, šaltoj, nakty.

Kotryna Grigaityte

Dail. V. Kojelavičiūtės indai iš paprasto Lietuvos laukų molio.

A. Varno nuotrauka.

Moteryų pašnekesys viename pobūvyje Kazickų rezidencijoje. Iš k. į d.: Raulinaitienė, dr. Giedrikienė ir Gruodienė.

HARTFORDO LIETUVIAI

Rudens sezono pirmoji meninė pramoga — koncertas, kurį surengė vietos klubiečiai rugsėjo 30 d. savo auditorijoje. Koncerto programą išpildė Clevelando liet. oktetas, vad. p. R. Babicko. Repertuaras iš 14 dainų, 3 liet. kompozitorių ir 9 svetimtaučių, buvo įvairus ir įdomus. Dainininkai ir solistai skambiomis, harmoningomis dainomis patiko Hartfordo Lietuviams. Menininkai susilaukė gausių aplo-dismentų.

Po koncerto buvo kuklios vaišės, (kurių programą pravedė p. Simanauškas. Pobūvyje svečiai neįkytėjo padainuoti, nors ir buvo pavargę. Šis koncertas buvo staigmena. Kurie nedalyvavo koncerte, galėsės. Būtų gera, kad klubiečiai ir daugiau tokių koncertų surengtų. Koncerto pelnas paskirtas liet. stud. stipendijų fondui.

— V. M. K.

Ir nenuostabu. Dainininkai yra Mikulskio vadovaujamo Čiurlionio ansamblio nariai. Drįstu sakyti, kad R. Babickas, okteto vedėjas, nemažai rūpesčio įdėjęs okteto paruošimui. Koncertas pradėtas St. Šimkaus daina "Šią naktelę miego nemiegojau". Po to sekė J. Brahms "Renkas aukso žvaigždės", "Mano mamytė-tango; A. Račiūno "Į kovą", O. Farres "Be tavęs" ir "Granada" A. Lara, "Gėlių valsas", P. Čaikovskio. Tai pirmoji koncerto dalis.

Po pertraukos oktetas išpildė S. Rombergo populiarią "Gerk" (iš studentų princo), liaudies dainą "Kas bus, močiute", R. Planquette "Gasparo Arija (iš op. "Kornevilio varpai)", A. Jaravičiaus "Paskutinis" — tango, F. Lehara "Valsą" (iš op. linksmoji našlė), J. Gade "Vienuma" ir B. Collazzo "Paskutinė naktis" (iš La Ultima Noche). Žodžiu, clevelandiečiai žavėjo publiką ir todėl buvo išsukiamai pakartoti.

GINTARAS Lietuvos auksas

Ivairiausios gintarinės dovanos vyrams ir moterims prieinamiausiomis kainomis

AMBER GUILD LTD.
80-19 31st Avenue
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Tel. HA 9-5855

Pasiekiami: auto iki 31 Ave. Northern Blvd. IND subway iki Roosevelt Ave. IRT iki 74 St. Port Bus iki 31 Avenue.

PUIKI DOVANA BET KURIA PROGA!

Naujai pagaminta pirmoji Lietuvos kompozitoriaus ilgo grojimo pramoginės muzikos plokštelė

Lietuviškai įdainuota 10 šokių muzikos Hi-Fi ir Stereo plokštelė gaunama lietuviškose spaudos ir dovanų parduotuvėse.

SILVER BELL BAKING CO.

A. RADŽIŪNAS, Savininkas
Musų specialybė lietuviška duona. Pyragai vedybiniams ir kitokiems pokyliams.
36-40 Stagg St., Brooklyn 6, N. Y.
Telefonas: STagg 2-5938

Gamta gyvena žmoguje

Žmogus yra gamtos padaras. Ir tai, su kuo jis gyvenime susiduria, ką mato ir ką liečia, taip pat yra gamtos padariniai. Pasižiūrėję aplink save, matome, kad visa tai, kas mus yra apsupę, nėra amžina ir nuolatose keičiasi. Vieni gamtos reiškiniai nyksta, kiti tikkeičiasi. Vietoj išnykusių daiktų atsiranda nauji, į juos panašių arba visai nepanašių kitų daiktų. Ir tas kitimas gamtoje vyksta be pradžios ir be galo.

Visokie gamtos padarinių pasikeitimai, kuriuos žmogus pastebi ir kurių nepastebi, yra gamtos reiškiniai ir vyksta daugiausia nepriklausomai nuo žmogaus noro bei jo valios. Gyvenimo patyrimas rodo, jog visi reiškiniai bei daiktai, prie kurių žmogus pripranta, tampa jam tiek paprasti, kad jis jų visai nepastebi. Vadinasi, nors tie reiškiniai vyksta visur ir nuolat žmogaus akivaizdoje, bet mes jų nepastebime ar, tikriau sakant, į juos nekreipiame dėmesio. Pavyzdžiui, maistas.

MAISTAS - KŪNO KURAS

Juk dalį sudorojamo maisto žmogaus organizme galime palyginti su kuru. Šituo pavyzdžiui gali būti visų mėgiamas cukrus. Šis maisto dalį beveik visi naudojame. Cukrus susideda iš grynanglio, vandenilio ir deguonies. O tų sudėtinųjų cukraus dalių svorio santykis toks:

Grynanglio 72, vandenilio 11 ir deguonies 88. Vandenilis ir deguonis drauge sudaro 99, tai yra vanduo. Iš šio galime spręsti, kad cukrų deguonies ir vandenilio yra tuo pačiu santykiu, kaip ir vandenyje, ir galime pasakyti, kad cukrus sudėtas iš 72 dalių grynanglio ir 99 dalių vandens.

Įtraukus mūsų plaučiams oro, cukraus grynanglis susijungia su deguonimi ir yra sąlyga šilumai išsiskirti ir daugeliui kitų reiškinų pasireikšti, kurie žmogaus kvėpavimą daro į paprastos žvakės žibėjimą. O kad tai yra galima, lengvo įsitikinti. Pavyzdžiui, paimekite truputį cukraus sirupo sudėto iš trijų ketvirčių cukraus ir ketvirčio vandens. Ir jeigu įpilsime į sirupą sieros, tai ji sugers vandenį ir paliks juoda masę, kuri pasirodys esanti anglis.

Žinome, kad cukrus — maistinga daiktų, bet jisai pavirto anglim. Panašumas tarp degimo ir kvėpavimo vykusių rasis dar pavertę desnis, jeigu cukraus grynanglį apdeginsime. Paimekime gabalėlį cukraus ir sieros rūgšties, kuri greičiau veikia už orą. Jei mes apdeguoninsim ją cukrų vyksmu, kuris savo pavidalu nors ir skiriasi nuo kvėpavimo, bet iš asmės visai panašus į jį. Cukrus šituo atveju degs — rūgštyje esančio deguonies sąskaitoje. Tas pat dėdasi ir žmogaus plaučiuose, imančiuose deguonies iš oro; bet čia veiksmas vyksta be galo greit.

Per parą žmogus pagamina septynias anglies dvideginio

Įsivaizduokime gi, kad anglies dvideginio (angliarūkšties) kas dien pereina į atmosferą.

Į atmosferą. Kiek nuostabių pakeitimų vyksta gamtoje dėl degimo ir kvėpavimo. Per 24 valandas kiekvienas žmogus paverčia 7 uncijų grynanglio anglies dvideginyje. Arklys ir karvė kvėpuodami pagamina iki 7 uncijų šitų dujų. Tai reiškia, kad arklys ar karvė su degina kvėpuojamuose savo organuose 79 uncijas anglies, arba grynanglio, per parą, savo kūno šilumai išlaikyti per šitą laiką. Visi šilumą gaminantys gyvuliai palaiko savyje šilumą, paverdami panašiu būdu grynanglį, kurio juose yra ne laisvu pavidalu, o susijungusio su kitomis daiktų bėmis.

Tai va, kokia nuostabi ir drauge turbūt įdomi nuovaka apie permainingą, vykstančios atmosferoje, parodė tokie faktai. Vienam kuriam didmiestyje pvz., Londone ar New Yorke žmonės kvėpuojant pagamina per 5 milijonus svarų, arba 548 tonas anglies dvideginio (angliarūkšties) per parą. Tai kur gi dingsta šis anglies dvideginys? Jisai išsisklaido ore. Bet kas būtų, jeigu grynanglis, panašiai, kaip svinas ar geležis, degdamas duotų kietą gaminį? Jisai sustotų degęs.

VIENUS ŽUDO, KITUS GAIVINA

Anglis sudegdama pavirsta dujomis ir pereina į atmosferą — į šitą didelį imtuvą, išnešiojantį jas į visas šalis. Bet vis vienkipla klausimas, kur dingsta šitas milžiniškas kiekis anglies dvideginio? Šitos dujos yra žmogui kenksmingos ir žmogus jų įkvėpęs gali kartais mirti. Kitaip tariant, žmogus negali kvėpuoti antru oru, jau buvusiu jo plaučiuose. Tačiau anglies dvideginis (angliarūkštė) yra gyvybė visiems žaliems augalams, augantiems ant žemės.

Šitie patys reiškiniai vyksta ir povandenio pasaulyje. Žuvis ir kiti vandens gyviai kvėpuoja deguonimi, imamu iš oro ir ištirpusiu vandenyje; josios taip pat išleidžia anglies dvideginį ir padeda didžiausiam vyksmui, kuriame gyvuliai ir augmenija remia vienas antrą. Visi augalai, esant žemės paviršiaus, stengiasi savo lapais bei spygliams sugerti iš atmosferos grynanglį, kurį žmonės ir gyvuliai yra paskleidę anglies dvideginio paviršiu; grynanglis jiems reikalingas gyvuoti ir augti. Vadinasi, anglies dvideginys yra kenksmingas žmogui, naudingas — augalui. Žodžiu, kas žudo žmogaus gyvybę, išlaiko kitų organizmų gyvybę. Todėl mes priklausome ne tik nuo tų panašių į mus, bet ir nuo visos aplinkos gamtoje. Visa visata surišta dėsniais, kuriais kiekvienas organizmas gyvendamas priklauso nuo kitų.

* Maskvos Pravda praneša, kad sovietų mokslininkai Indijos okeano dugne nufotografavę eilę gyvūnų, kurie mokslininkams iki šiol nebuvo žinomi.

* Tik dabar paaiškėjo, kad antrasis sovietų astronautas Germanas Titovas beveik visą laiką sirgęs.

Vilniaus Valstybiniame dailės muziejuje, minint 75-sias lietuvių tapytojo-portretisto prof. Justino Vienožinskio gimimo metines, buvo atidaryta dailininko darbų paroda.

Kadras iš kino filmo „Kanonada“.

Lietuvoje pasirodė nauja kino filmo „Kanonada“.

Filmo autoriai pasakoja apie tai, kaip žmonės pirmąją pokario dieną ėmė kurti naują gyvenimą.

„Kanonados“ scenarijus - V. Rimkevičius, režisieriai - A. Žebriūnas ir R. Vabalas, vyr.

operatorius - J. Gričius, operatorius - D. Pečiūra, kompozitorius - E. Balys, garso operatorius - J. Batuneris, dailininkas - A. Zaviša.

Vaidina: E. Pleškytė, R. Butkevičius, S. Petronaitis, B. Muraška, S. Jukna, B. Babkauskas, S. Čaikauskas.

NAUJA STUDENTŲ VALDYBA

Lietuvių Studentų Sąjungos New Jersey skyriaus metiniai valdybos rinkimai įvyko rugsėjo 29 d.

Valdyba: pirmininkas Algis Šaulys; vicepirm. Stepas Augulis; sekretorės Aldona Skripkutė ir Irena Brazinskaitė; išdinininkas Zenonas Zapasnikas.

Susirinkimai šaukiami kartą per mėnesį, penktadienio vakare; Lietuvių Katalikų Bendruomenės Centre, Kearny, N. J.

Visi N. J. lietuviai studentai kviečiami rašyti. Teiraukitės pas sekretorę, A. Skripkutę, 146 Forest St., Kearny, N. J.

VIENYBĖ

The Oldest Lithuanian newspaper, established by Juozas Paukstys in 1886, is published weekly by Juozas Tysliava at 192 Highland Blvd., Brooklyn 7 N. Y. Tel. AP 7-7257. Entered as Second Class Matter October 23, 1907 at the Post Office of Brooklyn, N. Y. Subscription rate: \$7.00 for one year. Advertising rates on application.

LIETUVIAI ADVOKATAI

S. Bredis, Jr.
37 Sheridan Avenue
BROOKLYN 8, N. Y.
Telefonas: APplegate 7-7083

C. A. Voket

(Vokietaitis)
41-40 74th Street
JACKSON HEIGHTS, N. Y.
Telefonas: NEWton 9-6620

MARKET CAFE, INC.

BARAS IR RESTORANAS
Bronius Masevičius ir Vincas Kezenius, sav.
1120 HOLLINS ST. BALTIMORE 23, MD.
Tel. MU 5-9623

LIETUVIŲ AMERIKOS PILIEČIŲ KLUBAS

280 Union Avenue Brooklyn 11, N. Y.

BARAS IR RESTORANAS. Salės koncertams, sokiams ir kitokioms pramogoms.

Susirinkimai - nemokamai. Spaudos kioskas

KOSTAS VAITAITIS, Reikalų Vedėjas

Telefonas: EVergreen 4-9672

J. Sneideraitis nuotrauka

Prie neseniai mirusio Jono Daglo kapo Cypress Hill kapinėse: kun. Neimanas iš Chicago, velionio brolis kun. P. Dągys, sesuo Kolienė su vyru, dukteriai ir kitais artimaisiais.

Nelaisvės ir sukilimo dvidešimtmetis

Spalio 1 d. komitetas sudarytas iš 11 organizacijų, Chicagoje paminėjo Lietuvos nepriklausomybės netekimo dvidešimtmetį. Minėjimas, skirtas kovojančiai Lietuvai prisiminti, prasidėjo pamaldomis Jėzujų bažnyčioje, kur buvo pasakytas pamokslas, o po pamaldų prie paminklo žuvusiems dėl Lietuvos laisvės padėta vainikas.

Po pietų minėjimas buvo tęsiama Dariaus — Girėno salėje. Programą vedė Algirdas Kaulėnas. Po trumpo įžangos žodžio, sugiedota JAV himnas ir įneštą Lietuvos vėliava, kuri savo metu plėvė savo Karo Muziejaus bokšte, Kaune. Pirmieji prie vėliavos, stovėjo nepriklausomybės kovų dalyviai, savanoriai — kurėjai pulkininkai P. Genys ir J. Tu-

mas. Vėliau juos pakeitė šauliai. Sugiedojus Lietuvos himną, prieš pakviečiant tarti žodį, viešai pagerbtas ir pakėlimo į generalinio konsulo rango proga pasveikintas dr. Petras Daudžvardis. Šia proga Kaulėnas Komiteto vardu įteikė dr. Daudžvardžiui meniškai apipavidalintą specialų adresą. Dr. Daudžvardis, kaip visada, tarė trumpą, bet "drūną" žodį.

Programos eigoje kalbėjo: inž. Jonas Jurkūnas, Karolis Drunga ir Leonas Prapuolenis. Visų kalbos buvo gerai apgalvotos, bet ypač sudomino savo kalba L. Prapuolenis. Jis suminėjo keletą didvyriškų mūsų Vyrių ir moterų kovos pavyzdžių, kurie net priešams sukeldavo pagarbos žuvusiems ir bekovojantiems lietuviams jausmą.

Viskas būtų buvę labai iškilminga ir gražu, jei ne nelaimtas incidentas, kurį sukėlė, netaktiškai įsikišęs, ramovėnas Pranas Matulionis. Programos vedėjas Kaulėnas, buvo priverstas mandagiai bet griežtai paprašyti Matulionį apieisti sceną, dėl to vėliau atsiprašė damas publikai.

Antrasis šalis buvo meninė: Zita Kevalaitytė deklamavo, solo dainavo L. Bildušienė, smuiku pagrojo P. Matiukas. Dainai ir smuikui pianu akompanavo A. Nakas.

Pažymėtina, kad toje pačioje salėje buvo parengta gana gausi savo vaizdais genocido paroda, kurią tvarkė dr. J. Paukštelis.

K. UOGINIUS

FOUNDERS
Investavimo Mutual Fondas
rekomenduoja

Sistematinį Investavimo planą, kas mėnuo įmokant tikrai po \$10.

Išgilję šio fondo šėrus, ar vykdydami užsibrėžtą investavimo planą, JŪS tapsite rūpestingai atrinktų Amerikos pramonės įmonių, jų palūkanų ir kapitalo prieauglio pilnu dalininku.

Prospektams ir platesnėms informacijoms gauti rašykite lietuviškai ar angliškai:

ESTATE PLANNERS, Inc.
391 Grand Avenue
Englewood, New Jersey
Telefonai:
LOWell 7-6066 (N. J.)
RHineland 4-0380 (N. Y.)

Gordonas Gudas, naujasis Don Varnas posto vadovas Chicagoje. Gordonas tėvas, Pranas Gudas, savo laiku yra redagavęs "Darbininką ir Draugą".

MIRĖ JUOZAS PODERIS BEIZBOLININKO TĒVAS

Iš Burlington, Vt. pranešama, kad prieš keletą dienų ten mirė Juozas Poderis, žinomo beizbolininko Johnny Podres tėvas, 52 m. amžiaus. Mirė nuo dvigubo plaučių uždegimo. Mirusiojo sūnus Johnny dabar žaidžia su Los Angeles Dodgers. Šia proga verta pažymėti, kad beizbolininko tėvai yra Amerikoje gimę, bet namuose visada kalbėdavo lietuviškai.

J. J.

Fasko rinkimai

Centrinė rinkiminė komisija skelbia, kad Š. Amerikos lietuvių FASKO ir Revizijos komisijos rinkimams yra nominuoti šie kandidatai: Chicago apylinkės: Petras Baltramonas, Jonas Degutis, Zigmas Degutis, Rimantas Dirvonis, Jonas Ilčiukas, Romas Kožėnas, Viktoras Motušis, Klausutis Pūdyraitis, Edvardas Šulaitis, Zigmantas Žlupsnys ir Povilas Žumbakis. Clevelando apylinkės: Algirdas Bielskus, Audronė Gelažytė, Vytautas Jakubaitis, Kazimieras Karališ, Juozas Kijauskas, Laimutis Klimas, Algirdas Nasvytis, Jaunutis Nasvytis, Algis Penkauskas, Henrikas Pikturna ir Elvira Vadopolienė — šikšniūtė.

Visi ŠALFASKO nariai gaus iš CRK balsavimo lapus, kuriuos reikės grąžinti atžymėjus pasirinktus 7 kandidatus CRK komisijai iki spalio 20 d.

K. MERKIS
CRK p-kas

Neužmirškite atnaujinti
Vienybės prenumeratą!

NORI PIRKTI AR PARDUOTI
NAMUS — TAIP PAT APDRAUDŲ
REIKALAIŠ KREIPKIS Į
AMERICAN HOME REALTY

84-14 Jamaica Ave., Woodhaven 21,
N. Y. — (Forest Parkway stotis)

Tel. Hickory 1-5220

William J. Drake

Licensed Real Estate Broker

Lietuviams specialus pataravimas

Income Tax užpildymas

APDRAUDOS · SPECIALISTAS

Šioje firmoje apdrausk savo namus, baldus nuo gaisro. Apdrausk nelaimingus atsitikimus prie savo nuosavybės. Nė per vieną kitą greičiau nuosavybę neparduosi. Niekas kitas Tau nesuras tinkamesnių namų.

THREE JOES SERVICE STATION, Inc.

85-42 Woodhaven Boulevard Woodhaven, N. Y.

Telefonas: Virginia 6-9683

RAINBOW CORNER BAR & LOUNGE

ALFRED A. CILCIUS
Savininkas

Salė susirinkimams,
vestuvėms, krikštynoms
ir kitokiems pobūviams.
Taip pat duodami
polaidotuviniai pietūs.

106-01 Jamaica Ave.
Richmond Hill, N. Y.

Tel. Virginia 6-9506

WHITE HORSE Tavern

BARAS IR RESTORANAS
Duodami polaidotuviniai
pietūs.

PRANAS BRUČAS
Savininkas

86-16 Jamaica Ave.
Woodhaven, N. Y.

Tel. Virginia 6-9519

Winter Garden Tavern Inc.

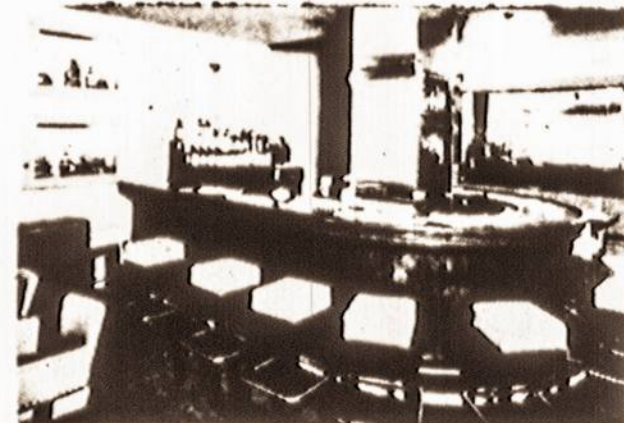
1883 Madison Street
Brooklyn 27, N. Y.

(Ridgewood)

Telefonas: Evergreen 2-6440

Salė vestuvėms ir kitokiems
pramogoms. Geriausias lietuviškas
maistas prieinamomis kainomis.
POLAIDOTUVINIAI PIETŪS

FESTIVAL RESTAURANT & BAR

Pietūs ir vakarienė

Jaukus baras

Salė susirinkimams
vestuvėms ir
pobūviams

Gali tilpti 200 žmonių
LIETUVIŠKIEMS
suejimams nemokamai

VACYS STEPONIS
Savininkas

40 East 26th St. New York City

MU 3-2928

THE

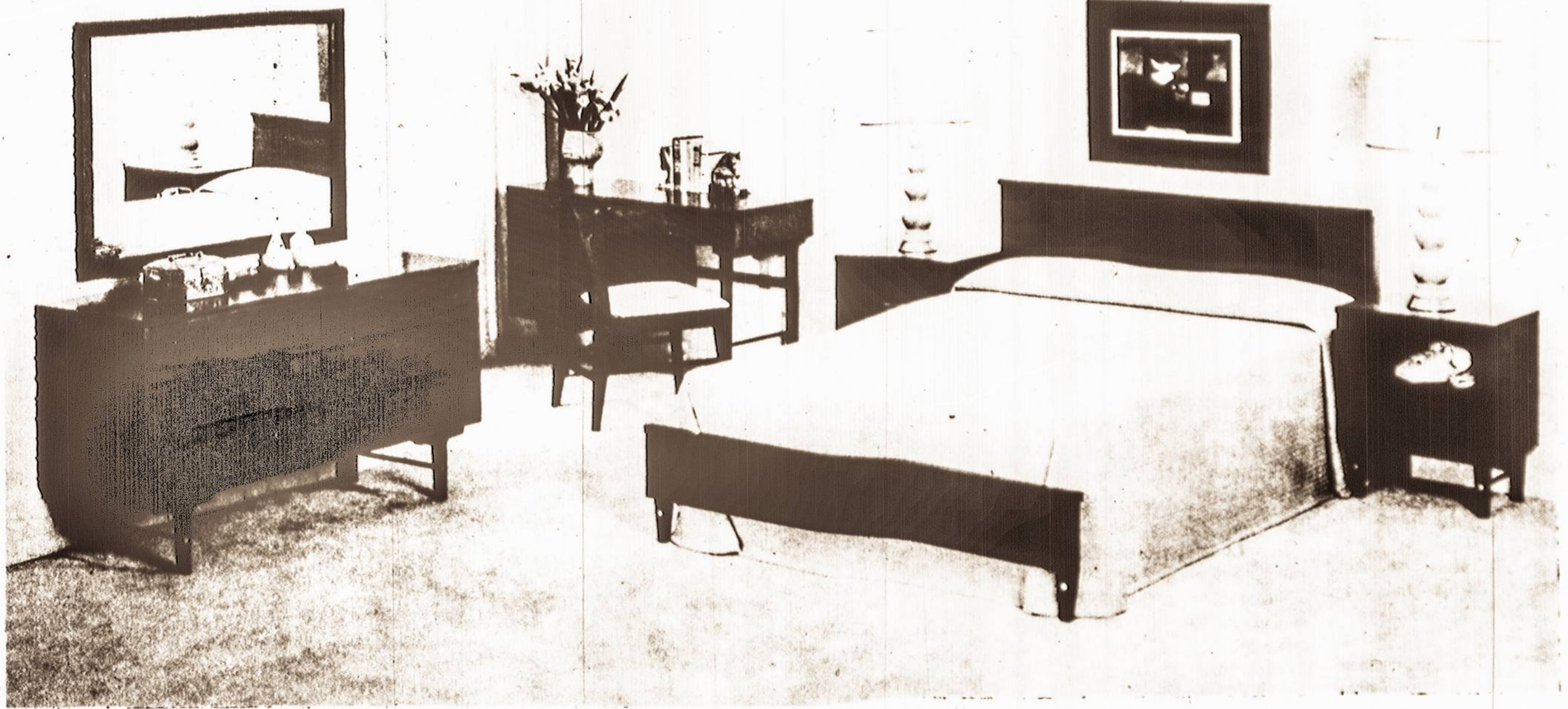
Tel. TAYlor 7-9842

Arlington

385 Arlington Ave.
Brooklyn 8, N. Y.

Restaurant

Ona ir Jonas Valaičiai

Cypress Bedding & Mattress Co.

KETURI AUKŠTAI GRAŽIAUSIŲ BALDŲ! DIDELĖS NUOLAIDOS VIENYBĖS SKAITYTOJAMS!

3427 FULTON STREET BROOKLYN, N. Y.
Applegate 7-8802

BANGA TELEVISION

VYTAUTAS ZELENIS, Savininkas

3423 FULTON STREET BROOKLYN 8, N. Y. 8
Telefonas: Applegate 7-0349

PARDUODAMA: televizija, radijas, Hi-Fi stereo, fonografai, dulkių siurbliai, oro vėsintuvai. Didelės nuolaidos Admiral, Motorola ir Blaupunkt vokiškiems Hi-Fi. TAISOMA: televizija, stereo Hi-Fi bei radijas. Darbo valandos kasdien iki 7 v. vak., penktadieniais iki 9 v. v.

GERIAUSIAS

INSURANCE ir REAL ESTATE

PATARNAVIMAS PAS

JOHN ORMAN AGENCY

110-04 Jamaica Ave., Richmond Hill, N. Y.

Telefonas: VIRGINIA 6-1800

Park Florist

Gėlės pristatomos į bet kurias pasaulio vietas.

MATTHEW MAŽEIKA
Savininkas

80-15 JAMAICA AVE. WOODHAVEN 21, N. Y.
Telefonas: Virginia 9-3112

ROBERT F. NARK

Apraudo *AUTO Specialistas*
Any car - Any age driver
ALL FORMS OF INSURANCE

26 COURT ST. BROOKLYN, N.Y.
Tel. MAIn 4-6400 VA 5-0783

DISCOUNTS TO QUALIFIED APPLICANTS
Mutual Insurance - Insure your tomorrow today!

Albert F. Peters (Petrauskas)

Park Hill Realty

Apraudo, nekilnojamas turtas, federaliniai, valstybės ir miesto taksai. Notary Public.

84-17 Jamaica Ave., Woodhaven 21, N. Y.

TELEFONAS: Virginia 3-1477

LISAUSKŲ MAISTO KRAUTUVĖ

Lietuviški sūriai, juoda duona, aukštos rūšies rūkyti kumpiai, dešros ir skilandžiai pigiomis kainomis
Prekes siunčiame ir per paštą

Martha & Peter Lisauskas
64-09 56th Road Maspeth 78, N. Y.

Telephone: TWIning 4-8087

BARAS IR RESTORANAS

Julius Daugmaudis, Sav.
Stiklinis baras, viena gražiausių užėigu

273 GRAND STREET
Brooklyn 11, N. Y.
Tel. EVergreen 4-9533

REPUBLIC LIQUOR STORE, Inc.

G. Jokubaitis, Manager

322 UNION AVENUE
BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. EVergreen 7-2089

RAY'S LIQUOR STORE

JUOZAS IR IZABELE MISIŪNAI

(vairiausias rūšies amerikoniški ir importuoti gėrimai.
Didžiausias degtinės ir vyno pasirinkimas.

103-55 LEFFERTS BLVD. RICHMOND HILL, N. Y.
Telefonas: Virginia 3-3544

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIAI

JUOZAS KAVALIAUSKAS

LICENSED PENNA AND NEW JERSEY
1601 S. SECOND STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: DEwey 4-5136

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)
1113 MT. VERNON STREET PHILADELPHIA, PA.
Telefonas: POplar 5-4110

JUOZAS GARŠVA

231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 8-9770

STEPHEN AROMISKIS

(ARMAKAUSKAS)
423 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
KOPLYCIA LAIDOTUVEMS Tel. EVergreen 7-4335

M. P. BALLAS FUNERAL HOME

ALB. BALTRUNAS-BALTON
660 GRAND STREET BROOKLYN, N. Y.
NOTARY PUBLIC Tel. STAgg 2-5043

ROGERS FUNERAL HOME

P. RADZEVIČIUS, Direktorius
410 METROPOLITAN AVENUE BROOKLYN 11, N. Y.
Tel. STAgg 2-4409

VISI ŠIE LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI ĮSNUOMOJA
AUTOMOBILIUS (VAIRIEMS REIKALAMS)

VIENYBĖ

J. F. Šneideraitis, Concord Stamp istaigos savininkas, 79 Warren St., New Yorke, išleido Lietuvos himną ir 10 lietuviškų dainų su gaidomis.

A. Diras su žmona, žinoma dantų gydytoja, nusipirko gražius namus Middle Village, N.Y.

Vincė Jonuškaitė, kuri šiuo metu vieši pas savo seserį Santa Barbara, Cal., siunčia mums linkėjimus. Solistė, tarp kita ko, mums rašo: "Rykliai kojų nenukando, o švelnus oras varyte varo atgal į kūną sveikatą."

Dr. Marija Žemaitienė spalio 6 dieną išskrido į Lietuvą. Kelionėje išbus apie 15 dienų. Pakeliui sustos Paryžiuje, Amsterdamo, Helsinkyje, Leningrade ir Rygoje. Lietuvoje (Vilniuje) išbus apie 10 dienų. Grįž spalio 23 d.

Andrius Kuprevičius, žinomas pianistas, kaip mums pranešama iš Chicago, ten turės savo recitalą, kuris įvyks lapkričio 4 d., 8 v. v. Jaunimo centre. Recitalą ruošia Santaros-Sviesos Federacija.

Dr. V. Sruogienė, gyvenanti Aurora, Ill., šiais metais dirbs pilną laiką kolegijoje kaip "European studies" profesorius. Nežiūrint to, dr. Sruogienė palaiko ryšius ir su Chicago lietuvių visuomene, reguliariai dėstydamą Aukštuose Lituanistikos Pedag. kursuose.

Išnuorojamas naujai atremontotame name 6 kambarių butas. Patogus susisiekimas. Kreiptis: HY 8-0085.

Aleksis Pannit, apie kurio profesoriavimą Yale universitete jau buvo pranešta Vienybėje, persikelia į New Haveną lapkričio 1 d.

Jieva Trečiokienė buvo nukusi į New Britain, Conn. aplankyti savo giminių, draugų ir pažįstamų. Trečiokienė yra užaugusi New Britainė.

A. Abrose, kurio parašyta Chicago lietuvių istorija spausdinama Naujienu literatūriniam priede, pakeliui iš Bostono buvo sustojęs keletui dienų New Yorke, kur aplankė lietuviškas istaigas bei pažįstamus. Grįždamas, dar žadėjo sustoti Clevelande.

Dr. J. Misevičius (Message) savo laiku buvęs Vienybės bendrovės direktorius, mirė spalio 2 d. Buvo žinomas gydytojas Brooklyne. Mediciną praktikavo apie 50 metų. Laidojamas ši šeštadienį. Liko žmona ir dvi dukterys.

MOTERŲ BALIUS MASPETHE

Maspetho Lietuvių Moterų Pilielių Klubas rengia savo metinę vakarienę, kuri įvyks šeštadienį, spalio 21, klubo salėje, 69-63 Grand Ave., Maspethe. Po vakarienės bus šokiai. Pradžią 8 val. vakare. Bilietas vienam asmeniui 5 dol. Dėl bilietų rezervavimo kreiptis: Helen Venis, VI 6-8928 ir Agnes Rezz, HA 6-6106. Svečių šioje Maspetho moterų vakarienoje, kuri paprastai būna labai linksmas, žada būti svečių net iš kitų miestų.

J. Tysliavos, Jr. nuotrauka
Svečiai iš Floridos, Kazys ir Kotrina Špokai su marčia Sue ir jos seseria, praeitą sekmadienį aplankė Vienybę. Vienybiotis Špokas, anksčiau gyvenęs Philadelphiaje ir čia turėjęs biznį, prieš keletą metų išsikėlė į Tampa, Floridą, kur jo sūnus Adolfas su žmona dar prieš tai buvo isigijęs pekningą tavernos biznį. Kitas Špokų sūnus, Bronius, gyvena su šeima Long Islande.

ANTANO ŠKĖMOS RAŠTAMS IŠLEISTI FONDAS

Rašytojo Antano Škėmos Raštų Išleidimo Fondui įnašus prisituntė Saulius Šimoliūnas \$100, Daiva ir Arvydas Barzdukai \$10, Gabrielius Gedvila - \$10. Norintieji padėti Antano Škėmos kūrybiniam palikimui pasiekti skaitančiąją visuomenę prašomi Fondui įnašus siųsti sekančiu adresu: Dr. Jonas Valaitis, 2547 W. 45th Street, Chicago 32, Ill.

Minės tragišką žuvimą

Rašytojo Antano Škėmos, viasuomenininko Jurgio Jaks-Tyrio ir studentės Juditos Audėnaitės tragiško žuvimo minėjimas - akademija Chicagoje įvyksta gruodžio 2 d., 8 val. Jaunimo Namuose. Minėjimą ruošia specialus komitetas sudarytas iš visos eilės lietuviškųjų organizacijų.

AUKOS AMERIKOS LIETUVIŲ TARYBAI

Lietuvos laisvinimo reikalams aukojo Shenandoah, Pa. SLA 23 kuopos šie nariai: A. Staniškis - 5 dol. Po 1 dol. - P. Alex, J. Urbonas, J. Subačius, A. Šilelis, D. Vaikšnorė, J. Staniškis.

Aukos prisiustos per A. Staniškis and Co. Traders in Domestic and Imported Spices. Aukotojams ALT reiškia padėką.

ALT Sekretorius

Pranešimas

Pirmajame lietuvių mieste, prie garsaus Winnepesaukee, N. H. ežero ir Laconia Kurorti, dėl ypatingo grožio vadinama "Amerikos Šveicarija", apie 60 mylių nuo Bostono, atidaryta nauja sklypų sekcija su kaina nuo 300 dolerių, sklypai ant labai gražaus kalno apie pusės akro didumo matininko paskirstyti daugumoje prie miesto kelio.

Rankpiniginius prašoma siųsti A. Steponavičius, 12 Morris St. Stamford, Conn.

DĖMESIO!

Jau pats laikas siųsti kalėdines dovanas bei paketus į Lietuvą ir kitus sovietinius kraštus.

Taip pat noriu atkreipti dėmesį, kad aš turiu pilną licenciją siųsti paketus tuojau ir tiesiog iš savo istaigos arba per Woodhaveno paštą, kur muitas būna apmokamas, paketai apdraudžiami ir jų pristatymas garantuojamas.

Jūsų patogumui, paketai priimami ir vakarais - nuo 6 iki 9 val.

DR. A. ŽARSKUS
Baltic Parcel Service
84-17 Jamaica Ave.
Woodhaven 21, N. Y.

TELEFONAS VI 6-3330
(Vykstant Jamaica linija, išlipti Forest Parkway.)

J. Tysliavos, Jr. nuotr

Monika ir Jonas Grigaičiai, Vienybės skaitytojai, praleidę vasaros atostogas pas dukterį ir žentą Mačiūnus Woodhavene, grįžo į savo nuolatinę gyvenamą vietą, pas dukterį Moniką Žukauskiene, Philadelphiaje. Grigaičiai yra Birūtės Novickienės tėvai.

PADĖKOS ŽODIS

Judita išvyko į keltą lietuviškojo darbo, kurio visa savo siela ir jaunutėmis jėgomis jau buvo tvirtai, tvirtai įsitvėrusi. Išvyko, bet nebegrižo... Netekome jos, netekome malonių rūpesčių, netekome saulės džiaugsmo. Lietuvių Bendruomenė neteko jauno savo nario, pradėjusios stipriai intelektualiai reikštis. Ištrikusioji nelaimė palietė mus visus. Tatai liudija neaprepiama gausa gėlių vainikų, krūvos laišku ir telegramų, išmarginti laikraščiu puslapiai, šimtai žmonių aplankusių jos palikus ir juos paskutinėje kelionėje palydėjus, nuoširdžiausi asmenų, organizacijų ir pareigūnų patar-

navimai, moraline ir materialine parama ir visoks kitoks savųjų ir net svetimųjų tautiečių prisijungimas. Visa tai palengvina mums pakelti tą skaudžią nelaimės auką.

Neturedami jėgų kiekvienam atskirai padėkoti ir visų išvardinti, tariame nuoširdžią padėką visiems, visiems mus užjautusiems, patarnavusiems, ramintiems ir visai kitaiip mums stiprintusiems.

Pasiliekame giliai liūdėdami netekę savo brangiosios ir mylimosios Juditos.

DAIVA, OLGA IR
JUOZAS AUDĖNAI

Vellionis Antanas Škėma